

V tomto čísle nájdete:

- » Aktuálne dianie v obci
- » Dôležité informácie pre občanov
- » Informácie zo školstva a športu
- » Obhliadnutie sa za podujatiami

www.skalite.sk

Obec Skalité

Raňajky na Trojaku

*Srdečne Vás pozývame na prechádzku
k novému turistickému cieľu v našej obci*

Počas letných mesiacov sme sa mnohí venovali turistike a spoznávaniu našej obce. Druhý júlový týždeň sme uskutočnili milé podujatie, ktoré sa nieslo v znamení dobrého jedla, príjemných zážitkov a nevšednej atmosféry, avšak hlavným bodom bolo sprístupnenie nového turistického cieľa na Trojaku, ktoré je významným historickým bodom hraníc troch krajín. Podujatia sa zúčastnili aj poľskí hostia, zástupcovia obce Rajzca, starosta Zbigniew

Paciorek, Dariusz Płoskonka, Jacek Hojny a Czesław Franusik. Projekt bol financovaný Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

Súťaž o najlepšiu skalitskú TRADIČNÝ RECEPT

Bližšie informácie o podmienkach súťaže na strane 5.

Zaradenie novej medzinárodnej cyklotrasy „Skalitská cyklomagistrála“ do pripravovanej novej cyklo - stratégie Žilinského samosprávneho kraja

Dňa 13. 05. 2020 sa uskutočnilo prvé spoločné stretnutie starostov obcí Skalité, Čierne, Svrčinovec, Oščadnica v našej obci ohľadne zaradenia novej medzinárodnej cyklotrasy "Skalitská cyklomagistrála" do pripravovanej novej cyklo - stratégie ŽSK. Zaradenie do stratégie rozvoja cyklo dopravy ŽSK je potrebné, aby sa obce a mesto mohli v novom programovacom období uchádzať o finančné prostriedky z EÚ fondov. **Prerokoval sa návrh trasovania pripravovanej cyklotrasy s napojením od mesta Čadca, cez Svrčinovec, Čierne a Skalité, s prepojením na Oščadnicu a Bystrickú cyklomagistrálu a s prepojením do Českej, Poľskej republiky.**

AKTUÁLNE DIANIE V NAŠEJ OBCI / Z DIÁRA SAMOSPRÁVY

Nové vlaky na trati Čadca – Skalité

Na základe iniciatívy obcí Skalité, Čierne a Svrčinovec sa za obdobie posledných dvoch rokov, uskutočnilo viacero spoločných písomných a osobných rokovaní na rôznych úrovniach a to na úrovni Ministerstva dopravy a výstavby SR, ŽSR, ŽSK, Integrovannej dopravy ŽSK a ZSSK, kde sme navrhli rôzne riešenia zahustenia spojov na trati Čadca – Skalité – Serafinov.

„Som čiastočne spokojný, že Ministerstvo dopravy a výstavby SR prehodnotilo svoj postoj k železničnej trati Čadca – Skalité a pochopilo, že v skalitskej doline žije cez 13 000 obyvateľov, ktorí nemali

inú alternatívu ako sa dostať do okresného a krajského mesta. Využívali najmä individuálnu osobnú automobilovú dopravu, pričom museli neraz čakať a stáť v dlhých kolónach.

Mrzí ma, že nedošlo k posilneniu vlakových spojov na celom úseku Čadca – Skalité – až Serafinov. Trať je plne elektrifikovaná až po Serafinov – Zwardon a má slúžiť všetkým obyvateľom našej obce, regiónu a turistom. Má napomáhať i k rozvoju cestovného ruchu v pohraničí, čo by malo samozrejme aj pozitívny dopad na celkovú návštevnosť regiónu Kysúc i na návštevnosť Žilinského samosprávneho kraja. Samozrejme by to prinieslo aj pozitívny efekt v podobe zvýšenia povedomia o Slovensku aj v zahraničí.

Obec Skalité už začala rokovanie s Integrovanou dopravou ŽSK o zabezpečení zväzovania ľudí z vyšného konca obce do centra k Železničnej stanici Skalité a späť, aby mali taktiež možnosť využitia

vlakových spojov smer Čadca – Žilina a dostali sa na čas do práce, škôl, zdravotníckych zariadení a nemuseli pritom stáť a čakať v dlhých kolónach. Ďakujem za pomoc celému kolektívu zamestnancov odboru dopravy ŽSK a integrovanej dopravy ŽSK. Veľmi si vážim pomoc vedenia ŽSK a Ministerstva dopravy.“ (Jozef Cech, starosta)

Nový grafikon s pridanými vlakovými spojmi na trati Skalité – Čadca začne platiť od 2. decembra 2020.

Nové vlaky v úseku Skalité – Čadca v pracovné dni:

- OS 3971 o 8:06 h. zo Skalitého
- Os 3949 o 9:06 h. zo Skalitého
- Os 3957 o 18:06 h. zo Skalitého
- Os 3972 o 8:37 h. z Čadce

Odstránenie nevyhovujúceho stavu železničných podjazdov

Vedenie obce zaslalo ŽSR v priebehu roka viaceré žiadosti na odstránenie nevyhovujúceho stavu železničných podjazdov (posprejované graffiti, čarbanicami, polepené plagátmi). Podarilo sa a výsledok si môžete pozrieť na fotografiách.

Nákup antuky pre TJ Slovan Skalité

Obec Skalité v minulom roku zabezpečila nákup antuky pre TJ Slovan Skalité. Počas letných mesiacov TJ Slovan Skalité za pomoci firmy K&T zrealizoval opravu 80% bežeckého oválu okolo futbalového ihriska. Ďakujeme všetkým za pomoc pri realizácii opráv a poslancom OZ za schválenie nákupu materiálu. Posledný úsek bude opravený v čo najkratšom čase.

Automatický externý defibrilátor AED už aj na Skalitom

Na budovu obecného úradu Skalité bol 28. 4. 2020 umiestnený automatický externý defibrilátor - AED. Tento prístroj je verejne dostupný, aby mohol byť v prípade podozrenia na srdcovú zástavu použitý.

Je plne automatický a sám vyhodnotí zdravotný stav človeka. AED inštrukcie a pokyny pre používateľa vydáva vizuálne aj akusticky. Prístroj sme zaregistrovali v operačnom stredisku záchranej zdravotnej služby, čo znamená, že keď niekto zavolá tiesňovú linku záchranky, tak volajúcemu oznámia, že takýto prístroj máme v obci a upresnia, kde je umiestnený.

Prístroj bol zakúpený z finančného výťažku z Benefičného koncertu, ktorý sa uskutočnil v Skalitom 29. 12. 2019 - v miestnom kostole sv. Jána Krstiteľa.

Aktuálne úradné hodiny OcÚ Skalité a Prevádzkárne

Pondelok: 7.30 – 15.00 hod.
Utorok: 7.30 – 15.00 hod.
Streda: 7.30 – 16.30 hod.
Štvrtok: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
Piatok: 7.30 – 13.00 hod.

Obedňajšia prestávka: 11:30 hod – 12:00 hod.

PRAVIDLÁ VSTUPU:

- ✓ Vstup do budovy len s rúškom. Po vstupe do budovy si dezinfikujte ruky! (nástenne dávkovače dezinfekcie).
- ✓ Osoby so zvýšenou teplotou alebo príznakmi respiračného ochorenia majú vstup do budovy zakázaný!

ĎAKUJEME ZA POCHOPENIE, BUĎME ZODPOVEDNÍ!

Všetky uznesenia a zápisnice z OZ sú zverejnené na web stránke obce.

Zberný dvor Skalité

OTVÁRACIE HODINY PRE VEREJNOSŤ OD 1. 6. 2020:

Pondelok: 7.30 – 14.30 hod. **Štvrtok:** 7.30 – 14.30 hod.
Utorok: 7.30 – 14.30 hod. **Piatok:** 7.30 – 17.00 hod.
Streda: 7.30 – 16.30 hod. **Sobota:** 8.30 – 12.00 hod.

Obedňajšia prestávka v dňoch pondelok až piatok v čase od 11.30 hod. do 12.00 hod.

Žiadame obyvateľov obce aby dodržiavali otváracie hodiny a vytriedené zložky nosili na zberný dvor len počas uvedených otváracích hodín. Celý objekt zberného dvora je monitorovaný kamerovým elektronickým systémom. Obyvateľ – pôvodcu odpadu ktorý ponechá odpad pred bránou zberného dvora alebo na inom mieste ako je určené obcou, za vytvorenie nelegálnej „čiernej“ skládky, môže obec v zmysle zákona o odpadoch uložiť pokutu do 1 500 eur. **Blížšie informácie v kancelárii Obce Skalité – Prevádzkárne, mail: prevadzka@skalite.sk, alebo na telefónnom čísle 041/4376221, 0917 873 506.**

Otváracie hodiny obecnej knižnice v Skalitom

Obec Skalité oznamuje, že Obecná knižnica v Skalitom je od 17. 8. 2020 opäť otvorená! Otváracie hodiny:

Pondelok: 11.30 – 15.30 hod.
Streda: 11.30 – 15.30 hod.
Piatok: 11.30 – 15.30 hod.

Z REALIZÁCIE PROJEKTOV V ROKU 2020

Oprava podláh chodieb a schodov v ZŠ s MŠ Skalité – Kudlov

Obec Skalité počas prerušenia vyučovania v budove Základnej školy s materskou školou Skalité – Kudlov zrekonštruovala podlahy chodieb, schodiská v hlavnej budove, ale taktiež chodby a schodisko do telocvične.

Rozvoj športu

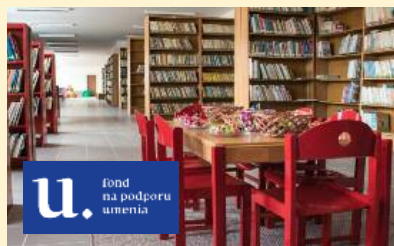
Z dotácie na podporu a rozvoj športu z Úradu vlády SR, v rámci Podprogramu 4, sme obstarali športovo-technické vybavenie do športovej haly, a to: volejbalové siete, futbalové bránky, basketbalové koše, volejbalové stĺpiky, tenisové stĺpiky, gymnastickú lavičku.

Podporené budú tak individuálne aj kolektívne športy.

Toto vybavenie bude využívané žiakmi základnej školy, jej učiteľmi ale i miestnymi obyvateľmi a nadšencami rôznych športov, keďže bude k dispozícii pre verejnosť v športovej hale.

Nové knihy do obecnej knižnice

V roku 2020 Obecná knižnica Skalité, prostredníctvom svojho zriaďovateľa – Obec Skalité, opätovne požiadala Fond na podporu umenia o poskytnutie finančných prostriedkov na realizáciu projektu s názvom „Nové knihy do obecnej knižnice“, ktorého zámerom je nákup knižničných dokumentov do knižničného fondu našej knižnice. **Žiadosť bola Fondom na podporu umenia schválená a akvizícia knižných titulov bude podporená finančnou dotáciou vo výške 2 000,00 €, a to v plnej výške bez spolufinancovania Obce Skalité.** Akvizíciou knižničného fondu získame odbornú a široko žánrovo orientovanú beletriu pre dospelých, deti a mládež.

Aktívne k susedom

Prostredníctvom realizácie projektu v lokalite pri Snežienke (Skalité - Serafínov), chceme zvýšiť atraktivitu regiónu v kultúrnej a v prírodnej oblasti. Vybudujeme prírodný altánok ako atraktívny turistický objekt spolu s prislúchajúcim mobiliárom. Kultúrnu atraktivitu miesta zvýšime prostredníctvom obnovy bunkra z 2. svetovej vojny, ktorý prezentuje jedného z nemých svedkov vojny, a ktorý sa stane lákadlom pre turistov všetkých vekových kategórií.

Z dôvodu šírenia koronavírusu sa neuskutočnilo hodnotenie mnohých podávaných žiadostí projektov, niektoré výzvy boli v súvislosti so spoločenskou situáciou zrušené, pri iných hodnotenie naďalej stagnuje.

Podané projekty

- Environmentálny fond – Zlepšenie kvality ovzdušia v obci Skalité – Zametacie auto
- Environmentálny fond – Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepľovania – Zateplenie objektu kultúrny dom a požiarna zbrojnica v obci Skalité
- Žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – Nákup osobného motorového vozidla pre opatrovateľskú službu
- Úrad vlády slovenskej republiky – Oprava pamätníka padlým v II. sv. vojne v obci Skalité
- Ministerstvo financií SR – Oprava sociálnych zariadení v Kultúrnom dome
- Žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu humanitárnej pomoci z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR – Obstaranie dezinfekčných prostriedkov pre seniorov a ťažko zdravotne postihnutých v našej obci
- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR – Turistická infraštruktúra v obci Skalité – II. etapa – Rozhľadňa na „Trojaku“ – v zdravom tele zdravý vzduch
- Ministerstvo vnútra SR – odbor krízového riadenia – Znižovanie rizika ohrozenia počas vyhlásenej mimoriadnej situácie na území SR, z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2

Prípravované projekty

- Ministerstvo životného prostredia SR – Vodozádržné opatrenia v obci Skalité
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ Skalité – Kudlov

Obec pripravuje výstavbu 19 nájomných bytov

Nový bytový dom s 19-nástimi bytovými jednotkami by mal vyrásť pri existujúcich bytovkách na Kudlove. Ak pôjde všetko podľa plánu a bude nám schválené financovanie s podporou Štátneho fondu rozvoja bývania, tak samotná výstavba by mohla začať v druhej polovici roka 2021. Noví nájomcovia by sa mohli nasťahovať do dvoch rokov od začatia výstavby.

Nový vzhľad centra obce

Predstavujeme Vám novú plánovanú štúdiu realizovateľnosti obnovy budovy „pekárne“ v centre obce, kde by mohol vyrásť nový priestor na oddych, prípadne obchodné priestory a samozrejme aj ďalšie nové byty. Štúdiu realizovateľnosti vypracoval pán architekt Ivan Jarina, ktorý navrhol rôzne zaujímavé objekty na Kysuciach.

Pripomienky k plánovanej štúdii realizovateľnosti môžete zaslať na e-mail: obec@skalite.sk alebo ich môžete prísť odkomunikovať osobne na obecný úrad. Celá vizualizácia je na web stránke obce.

www.skalite.sk

Obec Skalité vyhlasuje súťaž o najlepšiu TRADIČNÝ RECEPT

Podmienky súťaže

Hlavnou podmienkou súťaže je **podľa tradičného skalitského receptu uvariť jedlo, pekne ho odfoťiť a túto fotografiu spolu s receptom poslať** na mail obec@skalite.sk alebo doručiť osobne na USB kľúči na sekretariát OcÚ.

Fotku receptu môže prihlásiť len jej autor. **Uzávierka súťaže bude 30. 10. 2020. Hlasovanie prebehne na FB stránke obce. Najlepšie recepty budú odmenené cenami. Najlepšie ohodnotené recepty a fotografie budú použité v tradičnom obecnom kalendári.**

Kuchynia našich starých mám využívala tradičné poľnohospodárske plodiny, ale aj slaninu, mäso, ovocie, lesné plody, huby... Takto uvarené jedlá boli chutné a výživné a recepty sa tradovali z generácie na generáciu. Určite aj vo vašich rodinách sa nájdu takéto recepty a určite aj v mnohých domácnostiach „kuchynia starých materí“ je ešte stále živá. Vyskúšajte, odfoťujte, pošlite do našej súťaže a napokon jedlo s chuťou ochutnajte.

Informácie o činnosti Obec Skalité – Prevádzkáreň

Dokončovacie práce areálu športovej haly – spevnené plochy.

Úpravy stromov arboristom.

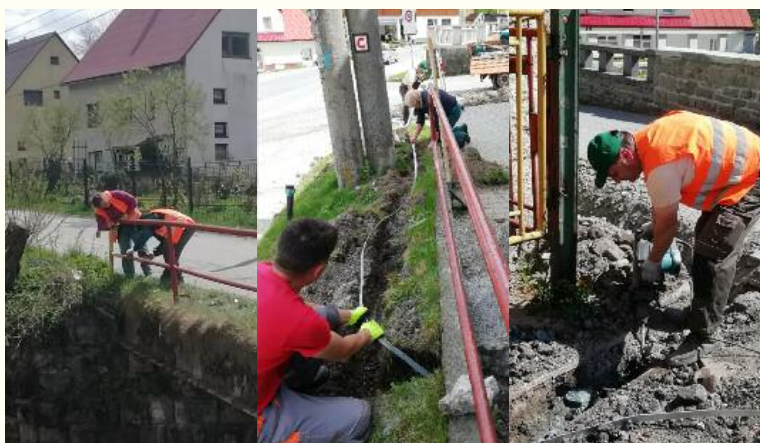
Kosenie v obci.

Likvidácia nelegálnych skládok odpadu.

Zber obnoseného šatstva.

Práce v obci.

VYUŽÍVANIE TECHNIKY NA SKRÁŠLENIE OBCE

OZNAM: voľne pohybujúce sa psy

Vážení obyvatelia.
Z dôvodu častého vý-
skytu voľne sa pohy-
bujúcich psov po
obci, žiadame maji-
teľov psov, aby si ich
zabezpečili vo dvo-
roch na vlastných pozemkoch a nenechávali ich
voľne pobeť po verejných priestranstvách.

Každý majiteľ musí mať svojho psa vo svojom dvore, aby neohrozoval zdravie a bezpečnosť našich občanov. Ak sa budú v obci naďalej voľne pohybovať psy, budeme volať odchytovú službu a všetky náklady s tým súvisiace bude hradíť majiteľ psa.
Veríme, že nájdeme u Vás porozumenie a zabránime týmto opatrením poškodeniu zdravia a bezpečnosti našich občanov. Za porozumenie Vám ďakujeme.

„Čierne“ – nelegálne skládky odpadu

Nezákonne uložený odpad, tzv. čierne skládky je dlhodobým problémom nielen obce Skalité. Tie nájdeme v korytách potokov či rieky, na lúčach, či v lese. Je viacero príčin tohto správania nezodpovedných spoluobčanov. Jednou z nich je nevedomosť, občania nepoznajú dôsledky svojho konania, nepripúšťajú si vplyv čiernych skládok na životné prostredie a v konečnom dôsledku na naše zdravie. Obec vynakladá nemalé finančné prostriedky na ich odstránenie, avšak všeobecným javom je, že v krátkom čase po odstránení nelegálnej skládky, vyčistení územia a odvezení odpadov sa čierna skládka znova vytvorí. Tento stav sa nepáči nielen samospráve, ale ani väčšine čestných obyvateľov.

Vytváranie „čiernych“, nelegálnych skládok odpadov, či už ide o pohodenie zopár plastových, sklenených fliaš, konzerv alebo vyvezenie vlečky, či niekoľkých aut odpadu je v rozpore so zákonom. Oprávnenie boja proti nelegálnemu uloženiu odpadu zostane aj naďalej v rukách obcí, avšak sú posilnené aj kompetencie polície. V zmysle trestného zákona začne polícia konať ak výška škody pri nelegálnej „čiernej“ skládke presiahne 266 €. Výška pokuty pre tých občanov, ktorí na „čiernej“, nelegálnej skládke uložia odpad sa v zmysle platnej legislatívy zvýšila zo 160 € na 1500 €.

Nezodpovedné konanie našich spoluobčanov môže negatívne vplyvať aj na Vaše zdravie, chov, záhradu.

Ak spozorujete ako niekto zakladá „čiernu“ nelegálnu skládku odpadu, oznamte to na obecnom úrade.

Naším občanom záleží na čistom prostredí, o čom svedčí aj obcou vyhlásená individuálna celoročná akcia pod názvom „Vezmi si ma“. Dobrovoľníkom patrí veľká vďaka za venovaný čas prírode, počas ktorého odstránili, vyčistili a obci nahlásili niekoľko nelegálnych „čiernych“ skládok v katastri našej obce. Táto prospešná akcia slúži ako vzorový príklad aj pre ďalších dobrovoľníkov, ktorým záleží na čistote v našej obci.

Informácie z odpadovej oblasti, ako sa legálne zbaviť odpadu, Vaše postrehy a prípadne sťažnosti môžete adresovať osobne, písomne, telefonicky, mailom na:

OBCNÝ ÚRAD SKALITÉ

Skalité č. 598, 023 14

Telefón: 041/4254614

041/4254640

0905974959

Mail: sekretariat@skalite.sk

OBC SKALITÉ – PREVÁDZKÁREŇ

Skalité č. 598, 023 14

Telefón: 041/4376221

0917873506

0918942280

Mail: prevadzka@skalite.sk

Poznatky zo zberu vytriedených zložiek odpadu dňa 16. a 17. 6. 2020. Takto to vyzeráť nemá!

Zamrzelo nás, že aj napriek pravidelnej osвете o správnom triedení odpadu v našej obci ešte niekomu napadne vyhodit popol, použité plienky a iný komunálny odpad k triedeným zložkám najmä k plastom. V civilizovanom svete, kde sa snažíme odpad triediť a myslíme na ochranu prírody, by sa takéto prípady už nemali stávať. Preto prosíme všetkých, aby dávali odpad tam kam patrí. Nie je možné zmiešavať jednotlivé druhy obalov. Každý druh sa zbiera samostatne do vriec. Zmiešavaním sa komodity znehodnocujú! Triedený zber komunálneho odpadu je činnosť, pri ktorej sa oddeľia zložky komunálnych odpadov (zákon č. 79/2015 Z. z.). Je založený na uvedomelej činnosti občanov, ktorí primárne triedia príslušné suroviny. V súčasnosti je občan povinný triediť odpad zo zákona a obec vytvára občanom podmienky na triedenie odpadu vhodným systémom.

Triedenie odpadu môže byť niekedy nejasné, preto Vám na Vaše otázky z odpadovej problematiky radi odpovieme osobne v kancelárii Obce Skalité – Prevádzkáreň, alebo na telefónnom čísle 041/4376221, 0917873506, mail: prevadzka@skalite.sk.

ZA DÔSLEDNÉ TRIEDENIE ODPADU VÁM ĎAKUJEME.

POĎAKOVANIE

Vyjadrujeme poďakovanie všetkým občanom, ktorí sa v dňoch 10. až 14. augusta 2020 zapojili do zberu obnoseného a nepotrebného šatstva na pomoc ľuďom v núdzi.

EKOCHARITE sme odovzdali cca 2,4 tony šatstva..

**Následný zber šatstva
plánujeme od 23.
do 27. novembra 2020.**

Zber použitého rastlinného oleja z domácností

„Každá kvapka sa počíta.“

Vychladnutý použitý rastlinný olej po vypražení je potrebné precediť do čistej plastovej fľaše, dobre uzatvoriť a priniesť na zberný dvor v dňoch Pondelok, utorok, štvrtok od 7,30 hod. do 14,30 hod., streda od 7,30 hod. do 16,30 hod., piatok od 7,30 hod. do 17,00 hod a v sobotu od 8,30 hod. do 12,00 hod.

Na odovzdanie sú vhodné všetky typy rastlinných olejov (slnečnicový, repkový, ľanový a pod.), ktoré zostanú v domácnostiach po vypražení na panvici alebo vo fritéze. Dôležité je, aby olej neobsahoval vodu, a zvyšky jedál. Cieľom tohto zberu je zapojiť všetkých občanov do ekologicko-recyklačného projektu.

ČO SA DÁ KOMPOSTOVAŤ?

Kompostovať môžeme všetky biologické odpady, ktoré vznikajú v domácnosti, záhrade, na poli alebo pri chove hospodárskych zvierat. Ideálna je mnohokrát zmes najrozličnejších materiálov, ktorú musíme vhodne upraviť (podvŕť, posekať, zvlhčiť, atď.) a dobre premiešať.

Do kompostoviska nedávame žiadne nerozložiteľné odpady (sklo, kovy, plasty, chemické prostriedky, lieky, oleje, jednorazové plienky), zvyšky varených jedál, mliečne výrobky, mäso, kosti a ryby (láikajú zvieratá, skoro podliehajú skazeniu a potom neprijímame zápachy), popol z uhlia, zvyšky z lakovaného a natieraného dreva a drevotriesky, výkaly mäsožravých a chorých zvierat.

Klíčivosť húňevnatých burín a ich semien zničme, ak ich necháme pred kompostovaním skvasiť v nádobe s vodou. V lete nám na to stačí cca 15 – 20 dní (kým sa neprestane v nádobe tvoriť pri miešaní pena).

Tabuľka: Prieklady materiálov vhodných na kompostovanie

Dusikaté materiály (mäkké, zelené a šťavnaté materiály)	Uhlíkaté materiály (tvrdé, hnedé a suché materiály)
Zvyšky z čistenia ovocia a zeleniny	Seno
Zvyšky rastlinných jedál	Kôstky, makovice
Tráva, zvädnuté kvety	Suché zvyšky z pestovania
Vypletá burina	Konáre, štiepka, hobliny, piliny
Hnoj a trus hospodárskych zvierat	Listie (aj orechové), ihličie
Čaj, kávová usadenina	Kukurizné klasy a stonky
Znehodnotenú potraviny	Papierové obrúsky a vreckovky
Zhnieť ovocie a zelenina	Škrupiny z vajec a orechov
Zelené zvyšky z pestovania	Popol z dreva

AKO A KDE SI ZALOŽIŤ KOMPOSTOVISKO?

Pri umiestňovaní kompostoviska je vhodné dodržať niektoré zásady a odporúčania. Zabezpečme:

- kontakt kompostovaného materiálu so zemou. Sprístupníme ho tak pôdnym organizmom (dažďovkám, roztočom, mikro-organizmom), ktoré ho rozkladajú;
- aby donášková vzdialenosť ku kompostovisku nebola veľmi veľká, a aby okolo neho bol dostatočný priestor na manipuláciu s náradím;
- spevnený podklad pracovného miesta (nie kompostoviska), ktorý umožní pohodlný prístup aj pri dlhodobejšom daždi;
- aby kompostovisko nebolo vystavené priamemu slnku, silnému vetru (aby sa kompost nevysušoval) a ani dažďu (prílišné zamokrenie). Preto je vhodné, ak ho umiestnime do tieňa (pod strom, živý plot, atď.) a prikryjeme ho proti dažďu (geotextíliou, strieškou, atď.);
- aby neprekážal susedom.

NAJPOUŽÍVANEJŠIE SPÔSOBY KOMPOSTOVANIA

Najjednoduchším spôsobom je kompostovanie v hrobí (kope). Stačí, ak materiál upravíme, premiešame a uložíme do požadovaného tvaru. Tento spôsob sa používa hlavne tam, kde je dostatok priestoru a väčšie množstvo materiálu.

Druhým, estetickjším spôsobom je kompostovanie v zásobníkoch. Tie môžu byť z rôznych materiálov (drevo, plast, pletivo, kov, betón, kameň alebo ich kombinácie). Môžeme si ich kúpiť alebo svojpomocne vyrobiť napr. z odpadových materiálov (staré nepotrebné dosky, drevené a plastové palety, staré sudy, pletivo...).

PRAVIDLÁ SPRÁVNEHO KOMPOSTOVANIA

- Kompostujeme iba upravený (posekaný, podvŕnený, nalámaný) materiál. Čím je menší, tým sa rýchlejšie rozloží.
- Nazbierané materiály neukladáme do kompostoviska vo vrstvách, ale ich navzájom zmiešavame. Platí, že mäkké, zelené a šťavnaté materiály (dusikaté – pozri v tabuľke) musíme zmiešavať s tvrdými, hnedými a suchými materiálmi (uhlíkatými – pozri v tabuľke).
- Uhlíkaté materiály väčšinou vznikajú na záhrade v inom čase (od jesene do jari) ako dusikaté materiály (od jari do jesene). Preto by sme si ich mali uskladniť a len postupne podľa potreby ich pridávať k vznikajúcim dusikатым materiálom.

KEDY JE KOMPOST ZRELY?

Do nádobky s vlhkým kompostom vysejeme semienka žeruchy sietej. Ak nám počas týždňa väčšina semien vyklíči, znamená to, že kompost už neobsahuje nijaké látky škodlivé pre rastliny a môžeme ho už použiť v záhrade. Intenzívne zelené kličné lístky svedčia o vyzretom komposte, zatiaľ čo žlté alebo hnedé lístky o surovom. Ak vyklíči len málo semien, musí sa kompost podrobiť ešte ďalšiemu rozkladu.

AKO VYUŽIŤ HOTOVÝ KOMPOST?

Vyzretý kompost je hnedej až tmavohnedej farby, jemnej hrudkovitej štruktúry, nezapácha, ale vonia ako lesná pôda. Jeho prednosti sú v tom, že má schopnosť zadržiavať vodu v pôde, prevzdušňovať ju a zásobovať ju živinami. Surový kompost, ktorý ešte nie je úplne rozložený, aplikujeme na pôdu na jeseň. Vyzretý kompost môžeme aplikovať kedykoľvek napr. pri výseve; výsadbe priesad, stromov a kríkov; hnojenie trávnikov a záhrad. Kompost má pH neutrálnu a preto nie je vhodný ku kyslomilným rastlinám ako sú napr. čučoriedky, azalky.

Kompost nikdy nezaorávame, len ho jemne zapravíme do zeme. Na dostatočné zásobenie pôdy živinami stačí pre väčšinu pestovaných rastlín 1 cm vrstva kompostu ročne. Potrebujeme k tomu 10 litrov kompostu na 1 m² pôdy.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE!

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch **zakazuje** pod hrozbou vysokého pokuty vykládať odpad z údržby verejnej a súkromnej zelene a záhrad (vrátane cintorínov):

- spaľovať,
- vyhadzovať na nelegálne (čierne) skládky,
- ukladať do zberových nádob na zmesový komunálny odpad a odvážať ich na skládky odpadov.

Viac informácií o kompostovaní nájdete na www.kompost.sk.

Tento leták pripravilo pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky občianske združenie Priatelia Zeme – SPZ.

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri.

NIEKOĽKO FAKTOV O PLYTVANÍ POTRAVINAMI

Na celom svete sa vyhodí každý rok 1,3 miliardy ton potravín, čo predstavuje až jednu tretinu všetkých vyrobených potravín. V Európskej únii sa ich vyhodí ročne až 89 miliónov ton. Len priamo z domácností to je približne 37 miliónov ton. Podľa OSN na Slovensku vyhodíme ročne do kontajnerov 900 tisíc ton potravín. To znamená, že každý obyvateľ Slovenska vyhodí priemerne 0,44 kilogramu denne! A pritom až 715 tisíc ľudí žije u nás na hranici chudoby. V celej Európskej únii je ich až 79 miliónov. Ak by sme všetky vyhodnené potraviny chceli rozdať chudobným ľuďom, tak by sa každému z nich ušlo približne 1,2 tony potravín ročne.

Potavinami plytvajú farmári, poľnohospodári, výrobcovia, spracovatelia, maloobchodníci, dodávatelia a nakoniec i my, konzumenti. Dôvody sú rôzne: tovar po dobe spotreby, poškodený obal, nezáujem zákazníkov, ale aj nadúroda, nízke výkupné ceny, nesprávna veľkosť, nevyhovujúca farba, krivo nalepená etiketa, príliš zakrivené šalátové uhorky, deň starý chlieb, nedostatok miesta v regáloch supermarketu...

Každý deň sa takto vyhodí veľké množstvo potravín. Nemuselo by to tak byť, keby sme lepšie plánovali, skladovali, boli viac informovaní a hlavne viac chceli... Každý z nás môže urobiť veľa jednoduchých opatrení preto, aby sme znížili množstvo odpadu z potravín, šetrili prírodné zdroje i peniaze a pomohli ľuďom, ktorí sú v núdzi...

Jedlo vyhodnené z nádob na odpad

10 TIPOV NA OBMEDZENIE PLYTVANIA POTRAVINAMI

1. Neplytvajme potravinami a nebudeme zbytočne vyhadzovať peniaze.
2. Plánujme si svoje nákupy. Kupujeme len to, čo potrebujeme.

Naplánujme si, aké jedlo budeme pripravovať počas týždňa. Potom sa pozrime na svoje domáce zásoby, čo máme a čo nám chýba. Na nákupy zoznam si napíšme len tie potraviny, ktoré potrebujeme a nezabudneme si ho zobrať na nákup. Nekupujeme potraviny zbytočne do zásoby. Neoplatí sa nakupovať, keď sme hladní, lebo vtedy sa len ťažko odoláva príjemným vôňam potravín a do košíka sa nám dostane viac ako potrebujeme. Ak nevieme odolať zvýhodneným rodinným baleniam, tak sa dohodnime vopred so susedmi a priateľmi a ihneď po nákupe si potraviny rozdelíme. Dávame si pozor na tzv. „super výhodné“ akcie, ktoré supermarkety neustále ponúkajú. Často ide o neznáme a menej kvalitné potraviny, ktorých sa supermarket potrebuje rýchlo zbaviť. Preto je výhodnejšie nakupovať potraviny, ktoré poznáme. Čo najčastejšie kupujeme nebalené potraviny. Takto si môžeme nábrať len toľko, koľko potrebujeme napr. ovocia, zeleniny, rožkov... a znižujeme tak aj množstvo odpadov z obalov. Na nákup chladených alebo mrazených potravín si vezmeme i chladiacu tašku, aby si nakúpené potraviny cestou domov zachovali svoju kvalitu.

3. Všímajme si dátumy.

Potraviny s krátkym dátumom spotreby nakupujeme iba vtedy, ak ich chceme okamžite spotrebovať. Naučme sa rozoznávať „dátum spotreby“, ktorý označuje dokedy je potravina bezpečná na konzumáciu a „dátum minimálnej trvanlivosti“, ktorý označuje dokedy si potravina uchováva niektoré špecifické vlastnosti, pričom jej konzumácia je bezpečná aj po tomto dátume.

4. Skladujeme potraviny správne.

Držme sa pravidiel, že dopredu v poličkách si uložíme potraviny so starším dátumom spotreby a dozadu s novším. Aby sme stihli všetky potraviny včas skonzumovať. Na balených potravinách výrobcovia odporúčajú správny spôsob skladovania. Riadme sa ním a potraviny tak uchováme v najlepšej kvalite.

5. Uložíme potraviny v chladničke podľa zón teploty.

V chladničke skontrolujeme tesnenie a teplotu. Aby potraviny ostali čo najdlhšie čerstvé, uchováujeme ich pri teplote 1 až 5 °C. Využívame rôzne teplotné zóny v chladničke vo svoj prospech a riadime sa návodom od výrobcu. Zväčša sa uvádza, že vo vrchných poličkách chladničky sa majú skladovať syry, vajcia, maslo, v stredných poličkách ostatné mliečne výrobky, údeniny a polotovary, na spodných poličkách jedlo, ktoré sa rýchlo kazí napr. zvyšky vareného jedla, mäso, ryby. Celkom dolu v priehradke je miesto na ovocie a zeleninu. Nie však na všetky druhy. Paradajky, banány, mango, citrusové plody je vhodnejšie skladovať mimo chladničky. Zemiaky, mrkvu, petržlen, zeler, uhorky je vhodnejšie skladovať v chlade, no nie vo vlhku. Do dvierok chladničky patria zaváraniny, kečup, horčica, nápoje. Potraviny z otvorených balení preložíte do uzatvárateľných nádob a tak ich vložíte do chladničky. Výnimkou je len tvrdý syr, ktorý je najlepšie skladovať vo vlhkom obrúsku alebo na tanieri s poklopom špeciálne na syry.

6. Naučme sa variť správne veľké porcie jedla.

Aké sú tie správne veľké porcie jedla, nájdeme v odborných odporúčaniach podľa nášho zdravotného stavu, veku, aktivity. Radšej si nabерme na tanier menej a potom, keď sme ešte hladní, si doložíme.

7. Spotrebujeme všetky potraviny.

Ak nám po celom týždni zostane viacero načatých potravín a kúsok zeleniny alebo ovocia, urobme guláš, ražniči, ovocný šalát... Nebojme sa experimentovať. V kuchárskych knihách nájdeme veľa inšpirujúcich receptov. Starší chlieb môžeme nakrájať na tenké plátky, položiť na ne tvrdý syr, dať na 10 minút zapieť na sucho do rúry na 200 °C a máme výborný pochúťku. Prezreté ovocie môžeme použiť do nepečeného jogurtového dezertu s piskótami alebo spraviť výborný mliečny kokteil. Zosúšený syr môžeme zapiekať. Zvyšky vareného mäsa, údeniny, syra môžeme pomlieť s bylinkami a urobiť dobrú nátierku.

ČO ZNAMENAJÚ DÁTUMY NA POTRAVINÁCH?

Dátum minimálnej trvanlivosti je dátum, do ktorého si potravina, ak je riadne skladovaná v neporušenom obale, uchová niektoré svoje špecifické vlastnosti. Môžete ich jesť aj po uplynutí tohto dátumu. Patria sem potraviny ako mlieka, suché strukoviny, ryža, nemletý mak, sušienky, čokoláda.

Dátum spotreby/Spotrebujte do sa uvádza na potravinách, ktoré z mikrobiologického hľadiska podliehajú rýchlej skaze. Po uplynutí tohto dátumu ich nejedzte, pretože môžu ohroziť vaše zdravie. Sem patria napríklad jogurty, majonézové šaláty, porciované mäso, mlieko.

Na pultoch nájdete aj potraviny **bez dátumu**, ktoré nemajú na obale vyrazený žiadny dátum, pretože to legislatíva nevyžaduje. O nich totiž platí, že ak sú správne skladované, nepokazia sa. Ide o potraviny ako cukor, soľ, žuvačky, vínný ocot, víno, alkoholické nápoje s koncentráciou etanolu viac ako 10 percent.

NA ZÁVER

Nikdy v histórii ľudstva sa neplytvalo viac potravinami, ako je tomu teraz. Ak prihladneme na všetky dôsledky takéhoto správania, tak zistíme, že je to nemorálne. Nechajme sa inšpirovať týmto letákom a nájdime spôsob, ako to zmeniť. Začnime od seba – znížme plytvanie potravinami z našich domácností. Ušetříme tým peniaze, predídeme vzniku odpadov z potravín, ktoré by inak skončili na skládkach alebo v spaľovniach odpadov; ale hlavne budeme mať dobrý pocit, pretože jedlo nepatrí do koša, ale na tanier.

Viac informácií o tom ako neplytvať jedlom nájdete na www.nulaodpadu.sk.

Tento leták pripravilo pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky občianske združenie Priatelia Zeme – SPZ.

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri.

KOMPOSTOVANIE

Kompostovanie je spôsob, ako si môžeme svojpomocne vyrobiť z biologického odpadu kvalitný kompost – organické hnojivo, ktoré je ideálne pre pestovanie rastlín. Pomocou neho vrátime späť do pôdy živiny, ktoré sme z nej predtým pri pestovaní odobrali.

Kompostovisko by nemalo chýbať v žiadnej modernej domácnosti!

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Na Slovensku sa v roku 2016 vyprodukovalo 1,95 milióna ton komunálnych odpadov (KO); teda odpadov, ktoré vznikajú u každého z nás. Na každého obyvateľa tak pripadlo 359 kg odpadu. Kde končí KO? Dominantným spôsobom nakladania s KO je jeho skládovanie. Na skládkach odpadov končí 66 % KO. Do spaľovní odpadov putuje 11 % KO a v recyklačných závodoch a v kompostárňach končí približne 23 % KO.

Tento stav je v rozpore s päťstupňovou záväznou hierarchiou, ktorá stanovuje poradie preferencií, ktoré sme povinní uplatňovať v odpadovom hospodárstve. Na prvom mieste by sme sa mali snažiť, aby odpad vôbec nevznikol. Odpad, ktorého vzniku nevieme zabrániť, by sme mali vytriediť a využiť ako druhotnú surovinu – recyklovať ho. Pokiaľ sa nedá recyklovať alebo je recyklácia málo prínosná, mal by sa odpad energeticke zhodnocovať. Zneškodňovanie odpadu na skládkach odpadov by sa malo používať čo najmenej.

Prvé tri stupne hierarchie je možné naplniť aj na osobnej úrovni. Každý z nás teda môže prispieť k tomu, aby sme produkovali menej odpadov a aby vzniknuté odpady boli viac recyklované.

7 KROKOV NA ZNÍŽENIE MNOŽSTVA ODPADOV Z DOMÁCNOSTI

1. Neplýtvajte jedlom

Medzi opatrenia na zníženie plýtvania jedlom z domácnosti patria napr. plánovanie si jedálneho lístka, písanie zoznamu chýbajúcich potravín, správne skladovanie potravín, rozlišovanie dátumov uvedených na obaloch potravín, príprava správnych veľkostí porcií jedál. Viac informácií k tejto téme nájdete v samostatnom letáku „10 tipov, ako neplývať potravinami“ uverejnenom na www.minzp.sk.

Mydlo na telo, šampúch na normálne vlasy, šampúch na jemné vlasy a kondicionér.

2. Nekupujeme zbytočné obaly

Nekupujeme výrobky, ktoré sú zložitú (napr. vo viacvrstvových obaloch) – viacnásobne balené (napr. bomboniera) alebo balené v nerecyklovateľných obaloch (obaly z práškových polotovarov).

Namiesto stolovej vody v PET fľaši uprednostníme pitie vody z vodovodu alebo si vyrobíme vlastnú sýtenú vodu. Minerálnu vodu si načapujeme priamo z prameňa alebo si ju kúpime v sklenenej vratnej fľaši.

Mlieko kupujeme z automatov, ktoré prevádzkujú lokálni producenti mlieka. Načapujeme si ich do vlastných fliaš, ktoré budeme opakovane používať.

Nekupujeme malé balenia, uprednostníme väčšie balenia alebo koncentráty, kde vzhľadom k hmotnosti samotného výrobku tvorí obal menšie percento.

Namiesto šampónov, tekutých mydiel, sprchových gélov a kondicionérov v plastových obaloch používame tuhé mydlá. Uprednostníme také, ktoré sú vyrobené na Slovensku a balené do jednoduchoho papierového obalu. Ten sa dá ľahko zrecyklovať alebo skompostovať.

Pracie gély, aviváže, tekuté mydlá atď. si načapujeme do vlastných obalov v špecializovaných predajniach s tzv. bezobalovou distribúciou alebo vo vybraných bioobchodoch.

Uprednostňujeme nákup od miestnych remeselníkov a pestovateľov, na trhoviskách a tržniciach alebo tzv. predaj z dvora, kde si vieme nakúpený tovar zabaliť do vlastných obalov.

V supermarketoch uprednostňujeme nákup nebalenej zeleniny a ovocia pred balenou a slovenskú pred zahraničnou. V niektorých sú v ponuke aj nebalené orešky a orechy, ktoré si môžete navštíviť do vlastných obalov.

Hľadáme vo svojom okolí prevádzky s bezobalovou distribúciou alebo využívame internetový predaj do vlastných obalov. Niektoré prevádzky nájdete na <https://mapa.reduca.cz>.

Nakupujeme prednostne do vlastných opakovane použiteľných obalov – do vlastnej plátennej tašky, sieťky, košíkov alebo škutky. Nahradíme plastové vrecká za plátenné, ušité napríklad zo starých záclon.

3. Odmietajme veci, ktoré nepotrebujeme

Odmietneme bezplatne rozdávané rôzne reklamné predmety, letáčky, perá a podobne.

Pri návšteve kaviarne alebo reštaurácie odmietneme jednorazovú slamku do nápoja, kexsik, medik alebo cukor v malom obale.

Označme si schránku nálepkou „Nevhadzujte reklamu“ a odmietneme reklamné letáky. Všetky informácie o akciách si v prípade potreby nájdeme na webe.

Oboznámte svojich blízkych o svojich zásadách pri nakupovaní a poprosíme ich, aby nás počas sviatkov a výročí obdarovali v súlade s nimi. Ak chceme obdarovať iných, uprednostníme zážitky (listky do kina, na koncert, tandemové paraglidingové lety...) pred hmotnými darčekom.

4. Vymeňme jednorazové veci za opakovane použiteľné

Zadovážme si sklenenú alebo nerezovú fľašu na nápoje, do ktorej si budeme nosiť vlastnú vodu, čaj alebo kávu. Vyhneme sa jednorazovým plastovým obalom.

Nepoužívame jednorazové holiace strojčeky, čistiace tampóny... Nahradíme ich opakovane použiteľnými.

Ak máme malé deti, používame moderné bavnené plienky namiesto jednorazových. Okrem toho, že sú ekologičnejšie, tak sú aj zdravšie a lacnejšie.

6. Triedme všetky odpady

Ak sme nedokázali predísť vzniku odpadov alebo vec, ktorú sme dlhodobu používali už doslúžila, odovzdajme ju na recykláciu. Recyklácií predchádza dôkladné triedenie odpadov už v domácnosti. Triedme všetky odpady, ktoré sa vo vašej obci/meste dajú.

Obce majú povinnosť zaviesť na svojom území triedený zber plastov, papiera, skla, kovov, viacvrstvových kombinovaných obalov na báze lepenky, elektroodpadu, nebezpečných odpadov, použitých jedlých olejov, drobného stavebného odpadu, objemného odpadu a biologicky rozložiteľného odpadu.

Využiť môžeme aj sieť výkupní druhotných surovín, spätný odber batérií, elektroodpadu a pneumatík priamo na predajných miestach alebo kontajnery na textil...

Informácie o miestnom systéme triedenia odpadov nájdete na webovej stránke vašej obce.

7. Kompostujeme biologické odpady

Svojpomocne kompostujeme svoje biologické odpady. Kompostovať sa dá na záhrade, v školskej alebo firemnej záhrade, pri bytovom dome (tzv. komunitné kompostovisko), ale aj priamo v interiéri – v byte, v kancelárii alebo v triede (používa sa elektrický kompostér alebo vermikompostér). Viac informácií o kompostovaní nájdete na www.kompost.sk.

NA ZÁVER

Nechajte sa inšpirovať týmto letákom a nájdite všetky výhody, ktoré môžete získať životom s minimom odpadov. Pripojte sa k stále narastajúcemu množstvu ľudí, ktorým nie je ľahostajné, čo sa deje v ich okolí a aktívne spolu priložme ruky, čas a um k úsiliu o lepšie a krajšie životné prostredie.

Viac informácií o živote bez odpadov nájdete na www.nulaodpadu.sk.

Tento leták pripravilo pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky občianske združenie Priatelia Zeme – SPZ.

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri.

Kompostovanie je vynikajúcim a najrozšírenejším riešením. Vyžaduje si však dodržiavanie základných pravidiel – zmesovanie, miešanie, prevzdušňovanie... Niektoré z týchto pravidiel môžu byť problematické. My vám v tomto letáku ponúkame dva ďalšie menej používané spôsoby, ako sa dá svojpomocne využiť všetok biologický odpad v náš prospech.

VYSOKÝ ZÁHON

Je to elegantný spôsob, ako môžeme vyriešiť viacero možných problémov na svojej záhrade (popríklad aj na akomkoľvek inom mieste) a ešte z toho niečo „vyťažiť“. Medzi najväčšie výhody vysokých záhonov patrí, že:

- zmysluplne zhodnotíme prebytočný biologický odpad zo záhrady a z domácnosti,
- ho môžeme vybudovať aj na neúrodných, znečistených alebo aj betónových plochách,
- je zabezpečená výživa pre pestované rastliny po dobu 4 až 6 rokov,
- uľahčuje prácu záhradníkov pri pestovaní v porovnaní s klasickým záhonom (menšia potreba pleťia buriny a nemusí sa k pestovaným plodnám ohýbať),
- umožňuje na jar skoršie pestovanie plodín a aj získanie skoršej úrody (v záhone je vyššia teplota oproti okolitej pôde aj o 5 až 10 °C),
- zabezpečuje pohodlný prístup k hriadkam z každej strany aj za nepriaznivého počasia,
- môže to byť pekný estetický prvok záhrady...

Rozmery a tvary vysokého záhonu

Výška: 70 až 90 cm. Prispôbte si jeho výšku tak, aby sa vám čo najľahšie na záhone pracovalo. Pri vyšších záhonoch sa sice nebudete musieť pri trhaní buriny ohýbať, ale napr. polievanie krlhov môže byť už veľmi nepraktické.

Šírka: 130 až 160 cm. Šírka musí byť taká, aby ste z oboch strán pohodlne dosiahli do stredu záhonu. Pokiaľ je k záhonu prístup iba z jednej strany, treba rátať s jeho polovičnou šírkou.

Dĺžka: ľubovoľná. Tá bude závisieť vo veľkej miere od dostupnosti materiálu, ktorým treba záhon naplniť.

Tvar záhonu: môže byť ľubovoľný. Najčastejšie sa používa obdĺžnikovitý tvar, ale aj oválny, kruhový, šesťhranný alebo tzv. kľúčové diery. Záleží na priestorových možnostiach, vašej fantázii a vkuse.

Budovanie vysokého záhonu

Existuje niekoľko spôsobov, ako vybudovať vysoký záhon. Tu si popíšeme jeden z nich:

1. Najlepšie obdobie na budovanie vysokého záhonu je jeseň alebo skorá jar. Nášiel na to by sme mali však oveľa skôr, aby sme si stihli nazbierať dostatok biologických odpadov na jeho výstavbu.
2. Z plochy budúceho záhonu (podľa rozmerov uvedených vyššie) odoberieme dŕny s trávou a vykopeme jamu do hĺbky 30 až 50 cm. Dno jamy skryjeme rýcimi viadmi. Ideálna orientácia záhonu je v smere sever – juh. To však samozrejme závisí od orientácie pozemku a priestorových možností. V našich zemepisných šírkach to nie je až tak dôležitý faktor.
3. Dno a steny vykopanej jamy obložíme drôteným pletivom s malými okami (10x10 mm alebo 12x12 mm). Zabrániť tak osídleniu záhonu hrabošmi a hryzcami.
4. Nasleduje vytvorenie debnenia, ktoré bude tvoriť ohraničenie záhonu. Čelnú stenu necháme zatiaľ otvorenú, čím si uľahčíme navážanie biologického odpadu, ktorý bude tvoriť výplň záhonu. Debnenie môže byť vyrobené z rôznych materiálov – dreva, kameňa, tehál... Najjednoduchšie je použiť drevené palety, ktoré majú na tento účel ideálny rozmer. Vnútorňú stranu debnenia vyložíme novopov izolačnou fóliou. Tá nám ochráni drevené debnenie pred vlhkosťou z vnútra a zamedzí nadmernému odparovaniu vody z výplne záhonu.

5. Ako výplň môžeme použiť takmer všetok biologický odpad, ktorý vzniká v domácnosti, záhrade, na poličku... Úplne spodnú vrstvu vytvoríme z väčších a hrubších kusov dreva, kukuričné stonky, postupne smerom hore pridávame jemnejšie nasekané konáreky a drevnú štiepku. Nasledujú trávne dŕny otočené koreňmi hore. Po celej kope dobre poskôčime a pridávame zmes ďalších biologických odpadov – listie, rastlinné zvyšky z kuchyne, pozberové zvyšky zo záhrady, pokosenú trávnu, burinu, zvädnuté a suché kvety, slamu, seno, nevzretý kompost, vyzretý hnoj, ale aj napr. kartón... Počas plnenia záhonu sa ho snažíme utlačať a polievať. Potom nasleduje nepreosiata, ale už vyzretý kompost a nakoniec jemne preosiaty vyzretý kompost zmiešaný so zemínou v pomere 1:1. Posledné dve vrstvy musia dokopy merať minimálne 30 až 40 cm.
6. Výplň bude postupným rozkladom klesať. Preto treba každý rok do debnenia pridávať potrebné množstvo zeminy s vyzretým kompostom.
7. Vybudovaný záhon je vhodné nastlať materiálom tak, aby sme zabránili presychaniu vytvoreného substrátu (pozri časť „Nastielanie“).
8. A môžeme zahájiť výsadbu. Prvé dva roky sadíme rastliny, ktoré sú náročné na živiny (napr. hlúboviný, parajky, paprika). Až od tretieho roka pridáme plodiny, ktoré sú na živiny menej náročné (napr. fazuľa, hrach).

Alternatívou vysokých záhonov sú tzv. vyvýšené záhony alebo nemecké kopy. Budujú sa podobne ako vysoké záhony, ale sú bez vysokého debnenia. Navrstvením materiálu vytvoríme zaoblený kopček, ktorý po krajoch obložíme nejakým obrubníkom (z dosiek, starých tehál...), ktorý by mal byť vysoký aspoň 10 cm, čím zabránieme rozspádaniu záhonu na cestičky okolo neho. Jeho vybudovanie je oveľa jednoduchšie a rýchlejšie, ako budovanie vysokého záhonu. Oproti vysokému záhonu má však 2 veľké nevýhody – rýchlejšie presychá a radi ho osídľujú hraboše, hryzce a slimáky.

NASTIELANIE (mulčovanie) PÔDY

Nastielanie znamená pokrývanie pôdy vhodným materiálom, ktorý pre ňu vytvára ochrannú vrstvu. Na nastielanie môže byť použitá aj široká škála biologických odpadov, ktorá vzniká v domácnosti alebo na záhrade – pokosenú trávnu (zvädnutú), listie, seno (pokosené pred dozretím semien), slamu, podvrnú kôru, drevnú štiepku, podvrnú kukuričné stonky, kartón, vytrhanú burinu (bez semien), pokosené zelené hnojenie, surový kompost... Medzi najväčšie výhody nastielania patrí, že:

- zmysluplne zhodnotíme prebytočný biologický odpad zo záhrady a z domácnosti,
- chránime pôdu aj pestované rastliny pred výkyvmi počasia (silné dažde, výkyvy teploty, silné slnko),
- udržiava vlhkosť a kyslosť pôdy,
- potláča rast buriny,
- rozkladom nástielky sa zvyšuje obsah živín a organickej hmoty v pôde,
- znižuje sa prácnosť pri pestovaní plodín (menej polievania, netreba kypriť a prevzdušňovať pôdu),
- sa umožňuje pohybovať okolo záhonov aj v čase dlhotrvajúcich dažďov...

Zásady správneho nastielania

1. Pôdu pred nastielaním zbavíme buriny a skypíme ju.
2. Nastielací materiál pred použitím nasekáme na drobné (ľahšie sa s ním potom pracuje). Nemal by obsahovať semená burín, vajčička slimákov a nemal by byť plesnivý.

Na záhradách a v domácnostiach po zbere úrody ovocia a zeleniny a ich spracovaní, orezávaní stromov a krov, po kosení trávny vzniká veľké množstvo rôznorodého biologického odpadu. Hlavné pri väčších záhradách ho môže byť naozaj veľa a vtedy hľadáme riešenie, ako sa ho čo najjednoduchšie zbaviť alebo využiť.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PREDCHÁDZANIE VZNIKU ODPADOV v domácnostiach

Každý z nás môže prispieť k tomu, aby sme produkovali menej odpadov a aby vzniknuté odpady boli viac recyklované.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Dámske jednorazové hygienické vložky vymeňme za menštruálny kalíšok alebo opakovane použiteľné plátenné vložky.

Vyhýbajme sa prevádzkam, kde používajú jednorazové príbory a riad, nápojom z automatov, ktoré sú plnené do jednorazových pohárov. Na festivaloch a podobných akciách si nechajte načapovať nápoj do svojho obalu (napr. fľaše) alebo používajte opakovane jeden plastový pohár.

Neobjednávajte si jedlo, pizzu na donášku – predídeme vzniku znečistenia z dopravy, odpadu z obalov potrebných na prevoz a jednorazové servírovanie.

Namiesto jednorazových papierových obrúskov, utierok a vreckoviek používame textilné, ktoré sa dajú opätovne používať.

Používame nabíjateľné batérie (monočlánky), predídeme tak vzniku zbytočných nebezpečných odpadov.

Toner z tlačiarne a kopírky dávame znovu naplniť.

5. Požičiavajme si veci

Využívajme viac knižnice, požičovne a rôzne iné verejné služby (napr. copy centrá, práčovne). Nástroje a zariadenia potrebné na príležitostné práce si prenajímajme alebo požičiavajme od susedov, známych alebo v špecializovaných požičovníach. Požičať sa dá už takmer všetko – oblečenie, náradie, autá, knihy, rôzna technika, lyžiarska výstroj...

Ak máme funkčné veci, ktoré nepotrebujeme, môžeme ich ponúknuť na využitie iným. Využíme k tomu špeciálne kontajnery (napr. na šatstvo a textílie), rôzne zbierky, charitatívne akcie, bazáre, antikvariáty, webové stránky, centrá opätovného používania alebo k tomuto účelu vyčlenené priestory na zbernom dvore.

Foto: zbornik.com

3. Pokiaľ používame na nastielanie zelený, vlhký, čerstvý materiál (napr. pokosenú trávnu), vytvoríme z neho len tenšiu vrstvu, ktorú častejšie doplníme. Zabrániť tak vzniku hnilobného procesu a znižujeme riziko prilákania slimákov do záhonu.
4. Zo suchého materiálu (napr. seno, slama) môžeme vytvoriť vyššiu vrstvu (aj viac ako 10 cm). Takýto materiál nezabudneme zvlhčiť.
5. Pri použití materiálu s vysokým obsahom uhlíka (napr. slama, drevná štiepka) hrozí, že mikroorganizmy, ktoré ho rozkladajú budú čerpať dusík z pôdy. Ten potom bude chýbať pestovaným rastlinám. Podľa použitia nástielky treba zvažovať premiesanie uhlíkovej nástielky s dusíkatým materiálom (napr. pokosená tráva).
6. Nastielací materiál postupne dopĺňujeme, aby sme mali pôdu pokrytú celý rok.
7. Buriny, ktoré prerastajú nástieliu vytrháme a môžeme ich nechať ležať na nej.
8. Nastielací materiál nesmie zakrývať sadenice ani vysiate semená.
9. Pri nastielaní okolo stromov dbajme na to, aby sme nechali okolo kmeňa niekoľko centimetrov medzeru. Inak hrozí zvýšené riziko jeho poškodenia hnilobou.
10. Nasteliať môžeme všetky druhy zeleniny, byliniek, drobného ovocia, kry, stromy, okrasné rastliny... Zákrátko zistíme, ako im nastielanie prospieva.

Nechajme sa inšpirovať týmto letákom a nájdeme všetky výhody, ktoré vieme získať správnym využívaním biologického odpadu priamo pri zdroji jeho vzniku – v našej záhrade. Ak k týmto trom spôsobom pripočítame aj kompostovanie, tak zistíme, že biologického odpadu máme málo. Už nebudeme mať žiaden dôvod tento odpad alebo lepšie povedané drahocenný materiál vyhazovať do kontajnerov na zmesový odpad alebo s ním nelegálne nakladať – spaľovať ho a ukladať na čierne skládky odpadov.

Viac informácií o využívaní biologického odpadu nájdete na www.kompost.sk.

Tento leták pripravilo pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky občianske združenie Priatelia Zeme – SPZ.

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri.

Dôležité informácie od Správy cintorínov

Cintoríny, miesta posledného odpočinku našich blízkych, veľa prezrádzajú o našej kultúre. Cintorín je miestom piety a odpočinku pre zosnulých, ale často býva i miestom stretnutí a spomienok. Všetci, čo na cintoríny chodíme a nosíme sem kytice, vence, svietniky a mnohé iné veci, ktorými chceme skrášliť hroby o ktoré sa staráme, musíme pamätať, že po čase sa z nich stáva odpad.

Likvidácia cintorínskeho odpadu je závažný problém.

Legislatíva prikazuje triediť odpad aj z cintorínov. Splniť tento bod je celkom náročné. Umelé kytice, ikebany, vence, znečistené obaly od sviečok nemôžeme triediť, lebo ešte nie je spracovateľ takéhoto druhu odpadu. Väčšina plastových vencov či kytíc sa skladá z viacerodruhových materiálov a tie sa nedajú od seba oddeliť. A takýto odpad neustále pribúda. Na cintorínoch v Skalitom máme zavedené triedenie skla a biologicky rozložiteľného odpadu. Postupne chceme zaviesť aj triedenie plastov a obalov z kovu. Všetko to však závisí len a len na našich návštevníkoch, ako budú pristupovať k triedeniu cintorínskeho odpadu. Výhodou odpadu, ktorý na cintorínoch vzniká je, že je možné značnú časť skompostovať. Avšak v kontajneroch na biologický rozložiteľný odpad často krát nachádzame plasty či sklo. Takto zmiešaný odpad znemožňuje kompostovanie a potom je jediné východisko odvieť kontajner na skládku odpadu.

Pre tých, ktorým triedenie odpadu nie je ľahostajné aj na cintoríne, tu je pomôcka ako a čo triediť:

- **Biologicky rozložiteľný odpad** – živé zelené časti z vencov a kytíc, živé kvety, listie, menšie konáre, ... vhadzujte do 1100 l hnedého kontajnera s označením bioodpad - cintorín nad Kostolom pri bočnom vchode, starý cintorín pri fare, cintorín Rieky, zelený biokompostér – cintorín Rieky. Tento odpad bude vyvezený na skompostovanie.
- **Sklený odpad** – fľaše, poháre, sklené svietniky bez umelých a kovových vrchnákov... vhadzujte do 1400 l zeleného zvona – cintorín nad Kostolom – pri budove verých WC, cintorín Rieky – pri technickej budove. 240 l zelená nádoba – starý cintorín pri fare. Tento odpad bude odvezený na recykláciu.
- **Ostatný cintorínsky odpad** – umelé kvety, ikebany, florex, stužky, polystyrén, igelity, drôty z vencov a kytíc, vrchnáky zo svietnikov, kahance... vhadzujte na: cintorín nad Kostolom, starý cintorín pri fare do 1 100 l čiernej nádoby. Cintorín Rieky (pri vstupe a aj v zadnej časti cintorína) do veľkoobjemového kontajnera. Tento odpad sa bude odvážať na skládku.

Odpad ktorý vzniká pri zhotovení alebo opravy príslušenstva hrobu je povinný odvieť z cintorína zhotoviteľ diela na svoje náklady.

Na prvý pohľad sa zdá tento postup zložitý, avšak veríme, že si naň postupne zvyk-

neme, ako na triedenie odpadu v domácnostiach.

Minimalizujeme odpad na cintorínoch

Pri výbere výzdoby sa pokúsme zamyslieť a zaspomínať. Stačí sa vrátiť k jednoduchosti a nové možnosti ani nemusíme hľadať. Predstavovalo by to na hroby nosiť chryzantémy v črepníkoch, živé kvety, vence z prírodného materiálu a sviečky bez plastových obalov, tak ako to robili naše staré mamy. Z dôvodu zlepšovania služieb pre návštevníkov cintorínov a ponúkame na zapožičanie plastové krhly na polievanie. Krhly sú umiestnené na stojane pri vode a sú označené nálepkou. Prosíme občanov, aby krhly po použití vrátili na svoje miesto. Veríme, že aj takáto drobnosť uľahčí starostlivosť o hroby našich blízkych.

Pomník nie je lacná vec

Treba si uvedomiť, že pomník nie je lacná záležitosť a mal by vydržať desaťročia. Pri náhodných kontrolách prevádzkovateľ cintorínov zistil veľké množstvo uvoľnených záhlavných pomníkov. Príčinou uvoľnenia je veľa krát nedodržanie zásad pri montáži, chýbajúce spojovacie kolíky medzi jednotlivými časťami záhlavného pomníka.

Tým je ohrozená bezpečnosť prevádzky cintorína. Následkom pádu pomníka môže dôjsť k poškodeniu zdravia návštevníkov cintorína a majetku nájomcov hrobových miest. Z uvedeného žiadame nájomcov hrobových miest aby si vykonávali kontrolu a prípadnú opravu príslušenstva hrobu. Návštevníkov cintorína žiadame o maximálnu opatrnosť pri pohybe medzi pomníkmi.

Identifikácia hrobových miest

Táto výzva patrí pre všetkých, ktorí nemajú zaplatené poplatky za hrobové miesto, príp. nemajú podpísanú zmluvu o nájme.

Zaplatiť poplatok a spísať zmluvu za prepožičanie hrobového miesta môžete v **úradných dňoch** v kancelárii Obce Skalité – Prevádzkáreň (budova zdravotného strediska vedľa ambulancie detskej lekárnky).

V prípade, ak o hrobové miesto nemáte záujem je potrebné sa dostať do kancelárie správy cintorínov za účelom spísania vyhlásenie o vzdaní sa užívania hrobového miesta.

CENNÍK ZA PREPOŽIČANIE HROBOVÉHO MIESTA

1. Prepožičanie užívacieho práva na miesto pre postavenie hrobky, ak jeho majiteľ žije sa stanovuje cena na päť

rokov:
jedno hrob: 35 €
dvoj hrob 70 €.
(Ak dôjde k úmrtiu nájomcu, nevyčerpaný poplatok sa započíta do poplatku za prenájom hrobového miesta na obdobie 25 rokov).

2. Prepožičanie miesta na hrob vrátane miesta pre príslušenstvo hrobu cena na 25 rokov: jedno hrob 75 €
dvoj hrob: 150 €
troj hrob: 225 €
detský hrob: 25 €
urnové miesto: 25 €.
3. Obnovenie (predĺženie) užívacieho práva na hrobové miesto (po dobe 25 rokov od pochovania), cena na dobu 10 rokov:
jedno hrob: 30 €
dvoj hrob 60 €
troj hrob 90 €
detský hrob 15 €
urnové miesto 15 €.

CENNÍK SLUŽIEB:

- prechodné uloženie zomrelých v chladiacom zariadení do zákonnej lehoty pochovania 4 €/24 hod., resp. 0,16 €/hod.,
- poplatok za použitie Domu nádeje 15 € za obrad,
- poplatok za užívanie priestorov Domu nádeje mimo pohrebného obradu 5 €/1 hod.,
- poplatok za vydanie súhlasu na práce realizované na pohrebisku z dôvodu výstavby alebo opravy pomníka 5 €,
- poplatok za dodatočné vydanie súhlasného stanoviska na práce zrealizované na pohrebisku z dôvodu výstavby alebo opravy pomníka 15 €.

Ďalej dávame do pozornosti, že **pri budovaní pomníkov alebo úpravy** jestvujúceho pomníka **je nevyhnutný predchádzajúci písomný súhlas správy cintorína.**

Pri vyhotovení stavby alebo pri jej oprave sa musí stavebník riadiť pokynmi správy pohrebiska, najmä pokiaľ ide o tvar a rozmery. Po ukončení prác je stavebník povinný na svoj náklad vyčistiť okolie hrobu, respektíve iné objekty pohrebiska a odstrániť prebytočný materiál.

Práce na cintoríne musí stavebník realizovať v pracovných dňoch v čase od 8.00 – 16.00 hod.

Správa cintorína nezodpovedá za stav pomníkov, pretože sú súkromným majetkom nájomcov, ani nezabezpečuje ich stráženie. Správa cintorínov nezodpovedá za poškodenie hrobov, odcudzenia časti hrobov ako aj výzdoby, pretože nie je známy okruh osôb, ktoré sa na cintoríne pohybujú. Prevádzkovateľ cintorína nezodpovedá za škody, ktoré nezavinil svojim konaním.

Oprávnení si môžu dať poistiť príslušenstvo hrobu v komerčnej poisťovni.

Počet kosení na cintorínoch je závislý od počasia. Zamestnanci ktorí sa starajú o poriadok a čistotu a zabezpečujú kosenie na troch cintorínoch v obci to nemajú jednoduché. Jednak nejde o súvislú trávnatú plochu, ale hlavne im spôsobujú problém neudržiavane zaburinené hroby a zarastené úzke prechody medzi hrobmi.

Problémom je tiež ponechaný odpad v uličkách a za náhrobkami. Mnohí si zasadiť k hrobom dreviny, ktoré po čase poškodzujú susedné hroby. Návštevníci tiež nechávajú na hroboch zničenú výzdobu, vypálené kahance. Máme podnety na takýto neporiadok, ale správa pohrebiska však nemôže odstraňovať poškodené vence či zbierať z hrobu vypálené sviečky, či vyčistiť zaburinený hrob. Aj z bezpečnostného hľadiska nemôžeme zasahovať do zaburineného hrobu, nemáme vedomosť čo sa na hrobe nachádza. Môže dôjsť k poškodeniu zdravia kosca, vedľajšieho príslušen-

stva hrobu ale aj pracovného stroja. Správa cintorínov má v pôsobnosti kosenie a údržbu prístupovej komunikácie a hlavných chodníkov cintorína, pričom nájomca hrobového miesta má v zmluve zakotvené, že sa o prepožičané miesto má riadne starať počas celého roka tak, aby toto miesto bolo dôstojné posledného odpočinku. Realita je však iná a kosci podľa možnosti kosia aj okolo hrobov a úzke priechody medzi hrobmi. Keby tak nerobili cintoríny by vyzerali nedôstojne.

Kosenie medzi hrobmi je zložité, pretože najmä pri starých hroboch chýbajú dostatočné medzery. Za záhlavnými pomníkmi kosci narazia na odložené plastové fľaše na vodu, kvetináče, handry, vypálené sklené či plastové kahance, igelitové tašky. Stretávame sa so sťažnosťami, že strunovými kosákami poškodzujeme obloženie základov pomníka. Pokosená tráva končí v malej obecnej kompostárni a kompost sa používa pri úprave verejných priestranstiev.

Na všetkých cintorínoch máme rozmiest-

nené nádoby na cintorínsky odpad. Neraz tam nájdeme odložený odpad z domácností, stavebný a iný odpad. Mávame i podnety od návštevníkov cintorínov, že nachádzajú odpad pri hrobe a niekedy aj na hrobe. Rozhodne to nie je príjemné nikomu, kto si nájde na hrobe taký „darček“. Skúsme si toto uviesť a nebudme pohodlní prejsť pár krokov navyše. Odpad patrí do kontajnera a nie na priechod medzi hrobmi alebo na susedný hrob.

Správe cintorínov záleží na tom, aby cintoríny v obci Skalité boli dôstojné a upravené pietne miesta. Preto nabádame našich spoluobčanov a všetkých, ktorí majú svojich príbuzných pochovaných na našich cintorínoch, aby v rámci svojich možností udržiavali hroby a ich okolie v čistote a tak všetci spoločne prispejeme ku skrášleniu miesta ich posledného odpočinku.

Za správu cintorína:
Mgr. Anna Časnochová

Matrika

Prehľad o pohybe obyvateľov od 30. marca 2020 do 19. augusta 2020

Uzavreté manželstvo v obci Skalité od 25. 4. 2020 do 19. 8. 2020

Stanislav Novák a Michaela Stráňavová	Peter Kobida a Katarína Tatarková
Martin Gavlák a Darina Gettinová	Radoslav Bubrín a Miroslava Truchlíková
Martin Jakubík a Natália Durajová	Andrej Greguš a PetronelaTomčíková
Jakub Časnocha a Valéria Malíková	Rudolf Obrcian a Ivana Ádámová
Miroslav Jakubec a Tatiana Mahútová	Peter Páleš a Jana Fireková
Miroslav Krupa a Marta Urbánková	Andrej Drahniak a Mária Luptáková
Haeinz Koppensteiner a Barbora Jargašová	

Uzavreté manželstvo mimo obec Skalité od 1. 4. 2020 do 19. 8. 2020

Martin Fitala a Ľudmila Čanecká	Peter Hadida a Dominika Tomicová
---------------------------------	----------------------------------

Úmrtie občanov v obci Skalité od 1. 4. 2020 do 19. 8. 2020

Ferdinand Vrana, 91 r.
Alojzia Matysová, 89 r.
Jozef Sojka, 37 r.
Anna Majchráková, 70 r.
Jozef Čanecký, 82 r.
Anna Krčmáriková, 66 r.
Jozefína Časnochová, 89 r.

Úmrtie občanov mimo obec Skalité od 30. 3. 2020 do 19. 8. 2020

Jiří Pánek, 77 r.
Rudolf Časnocha, 56 r.
Ján Kopera, 53 r.
Jaroslav Majchrák, 36 r.
Miroslav Tunka, 38 r.
Rudolf Krčmárik, 71 r.
Jozef Straka, 73 r.
Dominik Horeličan, 83 r.
Anna Haratyková, 73r.

S úctou a láskou spomíname na tých, ktorí nám boli v živote najbližší a najdrahší. Odpočívajte v pokoji!

Odhlásení občania z trvalého pobytu z obce Skalité od 7. 5. 2020 do 19. 8. 2020:
z trvalého pobytu sa odhlásilo: 17 občanov
Prihlásení občania k trvalému pobytu do obce Skalité od 17. 4. 2020 do 19. 8. 2020:
k trvalému pobytu sa prihlásilo: 13 občanov
Počet obyvateľov k 19. 8. 2020: 5223

Obhliadnutie sa za kultúrnymi podujatiami

75. výročie oslobodenia obce Skalitz

Dňa 30. apríla 2020 sa pri pamätníku padlým v 2. svetovej vojne konalo v našej obci spomienkové stretnutie pri príležitosti 75. výročia oslobodenia Kysúc a ukončenia 2. svetovej vojny v Európe. Obec v súvislosti s prevenciou proti šíreniu koronavírusu zrušila oficiálny program pietneho aktu. Predstavitelia obce a členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Skalitom si pri tomto významnom výročí uctili padlých v 2. svetovej vojne, položením venca pri pamätníku na námestí v Skalitom.

Koncert Desmod

V piatok 10. júla 2020, sa stretli všetci priaznivci dobrej hudby v amfiteátri v Skalitom. Ako prvá sa predstavila hudobná skupina Mad Frequency. Nasledovala skupina Desmod, ktorá zahrála svoje známe hity ale aj novinky.

Benefičný zápas na počesť Vladimíra Mudríka

V nedeľu 19. júla 2020 sme si benefičným futbalovým zápasom pripomenuli Vladimíra Mudríka futbalistu, priateľa, ale predovšetkým človeka s veľkým srdcom, ktorý svojimi benefičnými podujatiami pomáhal tým, ktorí to najviac potrebujú.

Domáce mužstvo TJ Slovan vyzval výber Futbalových priateľov Vlada, ktorý viedol kapitán Roman Baláž. Jeho spoluhráčom bol napríklad aj súčasný prvoligista a niekdajší hráč anglickej Premier League Ľubomír Michalík. Nechýbali ani bratia Gavrákovi a mnohí ďalší známi kysuckí futbalisti.

Materská škola Skalitz – Ústredie

„Ľudská pomoc v núdzi neobohacuje len toho, kto ju dostáva, ale aj toho, kto ju poskytuje.“ Václav Havel

Aj keď brána MŠ bola zatvorená od 13. 3. do 31. 5. 2020 boli na našej internetovej stránke zverejňované nielen aktuálne informácie, ale i nápady a aktivity pre deti. Pani učiteľky Martuška, Sonka, Deniska, Ivanka, Stanka, Andrejka, Majka, pani upratovačka Janka a pán údržbar Tonko chceli pomôcť. Ušili a darovali rúška tým, ktorí ich potrebovali. Okrem údržby interiéru a exteriéru prevádzkovými zamestnancami, pani učiteľky Martuška, Stanka a Sonka spolu s pánom údržbarom Tonkom dostali nápad a čerpali inšpiráciu aj z internetu. Z kmeňa starej čerešne vytvorili domček s kvetinkami a s červenými muchotrávkami. V záhrade čakali na deti trpaslíci, zajačiky z dreva a živočíchy z kamienkov. Aj staré plechovky sa premenili na domčeky pre lienky. Bylinky sme označili ich názvom a tým budeme u detí rozvíjať predčitateľskú gramotnosť. Pán údržbar prekvapil deti a vyrobil „Hotely pre hmyz“, v ktorých budú deti pozorovať chrobáčky. Aj takto budeme u detí rozvíjať ochranné postoje a environmentálne cítenie. Pani učiteľka Mirka vyrobila krásne drevené domčeky, ktoré sme umiestnili pred vstupné dvere. Pani učiteľka Majka ušila aj návleky na topánky a pre každú triedu krásne farebné vankúšiky a perinky do kočíkov. Pani učiteľky Ivanka a Deniska vyhrali v súťažiach pre MŠ 3 výchovno-vzdelávacie CD. Práca s odpadovým materiálom je bežnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ a cez súťaž sa podarilo vyhrať Veronike Bilkovej a pani učiteľke Deniske pestrofarebné látky na tvorenie pre naše deti.

Pred opätovným otvorením materskej školy bol interiér a exteriér MŠ pripravený v súlade s hygienicko-epidemiologickými

požiadavkami. Zakúpili sme dostatočné množstvo dezinfekčných a čistiacich prostriedkov. Zabezpečili sme dávkovače na dezinfekciu, zásobníky na papierové utierky, bezdotykové teplomery a ochranné pracovné prostriedky. Využili sme možnosť ponuky Ministerstva školstva vedy výskumu a športu SR na pohotovostné rezervy zo Štátnych hmotných rezerv SR, ktoré sme si vyzdvihli osobne na Okresnom úrade v Žiline. Potešili sme sa výhre v podobe darčekovej karty v hodnote 260 € na nákup výrobkov značky Domestos.

Do našej MŠ nastúpilo 1. júna 39 detí, ktoré sa rozdelili do troch skupín. Od 15. júna pribudlo ďalších 11 detí. V prevádzke boli tri triedy. Školskú záhradu sme rozdelili na tri časti, tak aby sa skupiny nemiešali. Dennodenne sa dezinfikovali vstupné priestory, kľučky, zábradlia, hračky... Taktiež

bolo potrebné denne dezinfikovať hracie prvky v školskej záhrade. V spolupráci so zriaďovateľom nám dobrovoľní hasiči z našej obce vydezinfikovali v mesiaci jún dvakrát priestory materskej školy, školskej jedálne a kuchyne.

Milí rodičia a priatelia našej materskej školy, vážime si Vašu obetavú pomoc za ktorú Vám patrí obrovské ĎAKUJEME. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

MŠ Skalitz – Ústredie
Marta Koričárová a Soňa Gelačáková

Materská škola Skalité – Kudlov

Zaučítkoval tlačiarenský škriatok a náš príspevok do minulého Spravodaja ostal ležať v šuflíku.

Deti našej materskej školy majú rady prírodu a zvieratá. Starajú sa o ňu, chránia ju. Najskôr si o všetkom porozprávajú v MŠ, poznávajú a pomenúvajú vtáky, zvieratá. Potom to vyskúšajú v praxi. Na okne každej triedy boli umiestnené krídla pre vtáčky. Deti sa starali o to, aby semienka v nich nechýbali. Mali radosť, keď vtáčiky prileteli a mohli ich za oknom pozorovať. Predškolačci zašli za zvieratkami ďalej do lesa. Pripravili pre nich hostinku. Nechýbalo seno, mrkva, ovocie a zrnko.

Vždy sa tešíme, keď nás navštívia profesionálni bábkoherci s rozprávkovou hrou. Tentokrát to bolo Divadlo zo šuflíka s hrou Kocúr a princezná Hviezda. Páčilo sa nám a veľmi sme tleskali. Poučné bolo aj divadielo Ako si opička zázrak ušila.

Deti z triedy múdrych sovičiek – naši predškolačci – sa zapísali do 1. ročníka ZŠ, nuž a tento ročník už v súčasnosti navštevujú. Rozhodovanie a zvažovanie rodičov

o zrelosti deti na školu nie je nikdy jednoduché. Zabezpečili sme preto odbornú pomoc rodičom prostredníctvom odborných pracovníčok CPPPaP z Čadce. Zrelosť deti odborne posúdili a rodičom poradili.

Aby to predškolačkov do školy lákalo, vybrali sa do 1. triedy ZŠ na návštevu. Poobzerali si triedy, lavice, tabule, tašky a peračníky. Vyskúšali si ako sa sedí v naozajstnej školskej lavici. Všimli si ako sa prváci správajú, hlásia sa a odpovedajú. Pre rodičov sme pripravili stretnutie s pani učiteľkou 1. ročníka ZŠ. Rodičia majú stále záujem o to, čo sa bude od ich ratolesti v škole očakávať, aby prechod do ZŠ bol čo najmenej problémový. Želáme teraz už našim školákovi veľa chuti, sily a radosti z učenia v ZŠ. Držíme palce.

Pani učiteľky pripravili pre deti zábavné dopoludnie na škôlkárskom karnevale. Všetky triedy si deti s pani učiteľkami vyzdobili. V každej triede bolo pripravené iné prekvapenie v podobe zábavných hier a súťaží. Deti vyslobodzovali začarovaného mládenca, zabávali sa a hostili so snehuliakom.

Plnili úlohy z kufrika Šaša Jaša. Na záver nechýbala poriadna karnevalová tančovačka. V zábave, tancovaní a súťažení mohli deti s rodičmi pokračovať aj v nedeľu 23. 2. v telocvični ZŠ.

Teší nás záujem rodičovskej verejnosti o činnosť v MŠ Skalité – Kudlov. Snažíme sa o kvalitnú, odbornú úroveň nášho pôsobenia. Chceme, aby činnosť s deťmi bola pestrá a zaujímavá. Radi organizujeme tradičné, obľúbené aktivity pre deti i rodičov. Všetkým, ktorí sú nám pri našom snažení nápomocní úprimne ďakujeme. Aj touto cestou by sme chceli poprosiť, požiadať pracovníkov školy, rodičov a priateľov MŠ o darovanie 2% zo zaplatenej dane v prospech našej MŠ na učebné pomôcky, hračky, športové potreby. Ďakujeme.

V novom školskom roku nás čaká ešte veľa pekných zážitkov s kamarátmi, pani učiteľkami. Veľmi sa na všetky tešíme.

**Za MŠ Skalité – Kudlov:
Mgr. Magda Jašurková**

Našu prácu prerušila pandémia COVID-19 13. 3. 2020. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zakázal prevádzku predškolských zariadení a nikto z nás ani len nepredpokladal, že to bude na dlhých 11 týždňov. Rešpektovali sme opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenie prenosného ochorenia COVID-19. Postupne sme zabezpečovali úlohy podľa usmernenia hlavného hygienika SR, usmernenia MŠVaŠ SR a usmernenia krízového štábu Obce Skalité.

So zriaďovateľom sme následne riešili výkon práce Home Office podľa §52 ods.5, neskôr prekážku v práci na strane zamestnávateľa podľa §142, ods.3 Zákonníka práce.

Pripravovali sme prezentácie pre deti v súlade so ŠkVP, vypracovali sme rôzne pracovné listy. Premysleli sme námety na aktivity pre deti MŠ. Zhotovili pomôcky, ušili potrebné kostýmy. Bol priestor na štúdium odbornej literatúry a sledovanie online vzdelávania pre pedagógov.

Život začal plynúť v inom režime a my sme sa snažili správať zodpovedne. Aj zápis do MŠ sa uskutočnil v mimoriadnej situácii, v núdzovom stave – ináč ako vždy. Žiadosti boli prijímané elektronicky, poštou bezkontaktným spôsobom. Možnosť bola aj osobne za dodržiavania hygienicko-epidemiologických opatrení.

Jarné slnko prilákalo nás, pani učiteľky a pani školničku do záhrady MŠ, aby sme pre deti zveľadili záhradné zariadenie novým náterom, postarali sa o skalku. Potešili sme sa z postupného uvoľňovania opatrení a po dôkladnom zvážení so zriaďovateľom sme 1. 6. 2020 prevádzku MŠ opäť otvorili za podmienok, ktoré boli vy-

pracované podľa MŠ VVaŠ SR.

Všetkým pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom patrí poďakovanie za prácu v prospech deti MŠ Skalité – Kudlov. Vážime si aj pomoc zo strany niektorých rodičov, za ich záujem o potreby školy. Všetkým, ktorí nám boli akýmkoľvek spôsobom nápomocní úprimne ďakujeme.

Tešíme sa ďalšiu spoluprácu v prospech deti.

Za MŠ: Mgr. Magda Jašurková

Základná škola Skalité – Kudlov

AKÝ BUDE NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK?

Mnohým nám v hlavách víria otázky: Aký bude nový školský rok? Čo nám prinesú najbližšie mesiace?

Niečo vieme naplánovať, niečo budeme musieť riešiť za pochodu.

Školský rok otvárame s 15 triedami. Po dlhšom čase nám stúpa aj počet žiakov (258) a s počtom žiakov a počtom tried súvisí aj počet učiteľov. Tak sa spoločne tešíme, že náš školský kolektív i pedagogický zbor sa rozrastá.

V tomto školskom roku pokračujeme v implementácii Projektu CESTA K ÚSPECHU CEZ ROZVOJ KOMPETENCIÍ ŽIAKOV ZŠ S MŠ SKALITÉ – KUDLOV. Realizácia aktivít bola ovplyvnená zmenou situáciou, ale veríme, že sa jednotlivé ciele projektu podaria dosiahnuť a projekt bude prínosom pre našu školu.

Geografická olympiáda – okresné kolo

V druhej polovici školského roka sa v Kultúrnom dome v Čadci uskutočnil 48. ročník okresného kola Geografickej olympiády. Zúčastnilo sa ho 118 žiakov z celého okresu, z toho 6 z našej školy. Všetci dosiahli výborné výsledky a víťazili vo všetkých kategóriách.

Kat. E: Patrik Kotek 8. A – 1. miesto
Adrián Truchlík 8. B – 2. miesto

Kat. F: Peter Majchrák 7. A – 2. miesto
Barbora Šimaliaková a Matej Vojtáš 6. A – úspešní riešitelia

kat. G: Martin Kotek 5. A – 2. miesto
Ďakujeme všetkým za úspešnú reprezentáciu školy.

Celoslovenské kolo GO GQIQ

Patrik Kotek, Adrián Truchlík a Peter Majchrák si vybojovali postup do krajského kola. Keďže krajské kolo GO bolo kvôli koronavírusu zrušené, žiakom, ktorí postúpili do krajského kola bola ponúknutá možnosť

Riaditeľka ZŠ s MŠ Skalité Kudlov Mgr. Ľubica Serafinová spolu so starostom obce Skalité PaedDr. Jozefom Cechom otvorili nový školský rok 2020/2021.

zapojiť sa dištančne do celoslovenského kola geografickej súťaže GQIQ (geografický tvorivo-inteligenčný kvíz). Dokázali, že ani virtuálne cestovanie svetom im nerobí problém a všetci traja získali titul úspešný riešiteľ. Gratulujeme!

Na súťaž pripravovala Mgr. Eva Révayová

Celoštátne kolo BIO kat. C

Dňa 8. júna sa uskutočnilo celoštátne kolo projektovej časti Biologickej olympiády, kat. C dištančnou formou, našu školu reprezentoval Patrik Kotek z 8.A triedy, stál sa úspešným riešiteľom v tejto kategórii a obsadil pekné 6. miesto. Gratulujeme.

Na súťaž pripravovala Mgr. Tomicová

Corona očami žiaka

Corona vírus alebo Covid 19. Nie je dôležité, ako to pomenujete. V mnohých ľuďoch to

vyvoláva obavy a otázky a každý z nás to vníma inak. Opytala som sa spolužiakov, čo si myslia o tomto ochorení, o opatreniach súvisiacich s touto epidemiou a karanténe.

„Karanténa má svoje výhody aj nevýhody. Priniesla rôzne zmeny a každý ich prežíval inak. Síce boli prvé týždne ťažké, no po čase som si zvykla. Online vyučovanie nebolo zlé, ale bol to nezvyk. Nosenie rúšok som nebrala na ľahkú váhu. Chrániť sa treba aj keď niektoré opatrenia už neplatia.“ (E.G., 14 r.)

„Karanténa bola dobrá, lebo sme nemuseli chodiť do školy, ale nebola dobrá, lebo som nemohla chodiť von s kamarátkami a na tréningy. Nosenie rúšok ma nebaví, ale považujem to za potrebné. Niektorí ľudia sú ale nezodpovední, nedodržiavajú opatrenia...“ (R.Č., 14 r.)

„Karanténa bola potrebná, pretože niektorí ľudia sú nezodpovední. Opatrenia vytvorené slovenskou vládou sú správne, pretože by sa covid rozšíril viac.“ (M.K., 14 r.)

„Myslím si, že karanténa je dobrá vec, lebo mám veľa času na svoje záľuby. Veľa času som strávil na sociálnych sieťach a pri počítači. Vďaka karanténe nebola planéta znečistená ako pred Coronou. Dúfam, že si ľudia uvedomia, že o našu planétu sa treba starať. Opatrenia, ktoré nastavila vláda splnili svoju funkciu a zabránili rozširovaniu vírusu.“ (J.L., 14 r.)

Môj osobný názor je taký, že táto pandémia nám každému niečo vzala, ale aj dala. Je dôležité, aby sme dbali na opatrenia, aj keď je to občas ťažšie. Musíme dúfať, že to čoskoro skončí a už sa to nikdy nebude opakovať.

Spolužiakom ďakujem za rozhovor.

Patricia Serafinová, z bývalej 8. B

Základná škola sv. Andreja Svorada a Benedikta

Ukončili sme školský rok, ktorý sa niesol v znamení „korony“ a významne ovplyvnil vyučovanie v škole. Všetkých nás to zaskočilo – učiteľov, žiakov aj rodičov. Museli sme reagovať na novú situáciu v sťažených podmienkach. Naším cieľom bolo postupne skoordinať online vzdelávanie, aby vzhľadom k podmienkam na strane žiakov aj školy a dĺžke prerušenia vyučovania, bolo čo najefektívnejšie. Zároveň sme sa zamýšľali aj nad obsahom vzdelávania, aby najmä v hlavných predmetoch žiaci mali možnosť vedomostne napredovať. To si však vyžadovalo mimoriadnu sebadisciplínu a zodpovednosť. Snažili sme sa pomôcť niektorým rodinám pri zabezpečovaní IK zariadení, aby sa mohli plnohodnotne venovať domácej príprave.

Prenesenie celého vyučovacieho procesu do domáceho prostredia nebolo jednoduché, ale zvládli sme to veľmi dobre – všetci aktéri (žiaci, učitelia aj rodičia), aj keď sa vyskytli individuálne problémy. Je na mieste vysloviť veľké ĎAKUJEME všetkým rodičom, ktorí aj napriek svojej zaneprázdnenosti pomáhali svojim deťom – najmä tým mladším, rodičom z viacdetných rodín, rodičom s deťmi, ktoré potrebujú špeciálnejší prístup. Pribudli im ďalšie starosti so zabezpečovaním domácej prípravy žiakov a uvedomovali si dôležitosť a potrebnosť

tejto prípravy pre adekvátny rozvoj ich detí. Milí rodičia, žiaden čas, ktorý ste venovali svojim deťom, nie je stratený!

Ďakujeme aj Vám, milí žiaci, že ste sa postupne naučili pracovať v online prostredí, zapracovali na svojej zodpovednosti a naučili sa spolupracovať s učiteľmi. Oceňujeme aj vašu samostatnosť a snahu spoliehať sa na seba (najmä u tých starších) a nezaťažovať spracovaním zadaní svojich rodičov. Viacerým to išlo výborne.

Ďakujeme aj učiteľom, ktorí sa tiež museli zdokonaľovať vo využívaní rôznych programov v online prostredí, aby žiakom čo najlepšie sprostredkovali učivo. Za poskytovanie konzultácií žiakom počas online hodín, za nespočetne veľa komunikácií v rámci edupage prostredia.

Ďakujeme aj prevádzkovým zamestnan-

com, ktorí sa príkladne starali o dodržiavanie epidemiologicko-hygienických pravidiel počas postupného otvárania škôl.

Aj počas „korona“ krízy sme pracovali na projekte Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov ZŠ sv. Andreja Svorada a Benedikta v Skalitom (budovanie odborných učební). V septembri budú žiaci čakať vynovené odborné učebne a množstvo moderných učebných pomôcok, ktoré skvalitnia vyučovací proces. Zmeny sa budú týkať týchto odborných učební: fyzikálna, biologicko – chemická, jazyková, dielňa, knižnica. Rovnako aktívne pracujeme aj na rekonštrukcii a estetickú úpravu vestibulu v budove pre 5. – 9. ročník.

Mgr. Edita Špilová, riaditeľka školy

Leto v Centre voľného času

Aj napriek obmedzeniam, ktoré nám priniesol vírus „Covidák“, si teplých slnečných lúčov tohtoročného leta do sýtosti užili aj deti v Centre voľného času Skalité, ktoré počas prázdnin bolo otvorené a pripravilo pre deti rôznu záujmovú činnosť. Medzi najvydarenejšie prázdninové podujatia už tradične patria tábory. V CVČ sa uskutočnili dva týždňové tábory s dennou dochádzkou v mesiaci júl a august. Počas táborových dní deti a mládež zo Skalitého a blízkeho okolia zažili veľa zábavy, hier a poznávania prírody. Spoznávali nové miesta, nachádzali nové priateľstvá.

CVČ bude pokračovať v klubovej i krúžkovej činnosti. Klub CVČ je otvorený pre deti od 11:30 do 16:30 hod. každý pracovný deň.

Všetky informácie o plánovaných aktivitách, oznamy, fotogalerie z uskutočnených podujatí nájdete na sociálnej sieti Facebook, kde má CVČ Skalité svoju stránku.

(www.facebook.com/CentrumVolnehoCasuSkalite).

CVČ Skalité

Súkromná základná umelecká škola Skalité Kudlov

Milí naši žiaci, rodičia, kolegovia, priatelia... chceme sa vám poďakovať za vašu priazeň, podporu a súdržnosť, ktorú ste nám prejavili počas tohto školského roka.

Uplynulý školský rok bol pre nás všetkých náročný na výzvy a nové situácie, na ktoré nikto z nás nebol pripravený, reagovať sme museli zo dňa na deň a nebolo to jednoduché. Život však prináša aj takéto zmeny a museli sme sa s nimi popasovať. Napriek tomu sme stihli spoločne počas roka veľa zaujímavých aktivít, koncertov, výchovných koncertov a vystúpení. Tešili sme sa a pripravovali sme nové programy, napríklad k Zápisu prvákov, ku Dňu učiteľov, Dňu Matiek, taktiež aj výchovný koncert pre Materské školy, čo sa nám však už kvôli vzniknutej epidemiologickej situácii nepodarilo zrealizovať...

Veríme však, že to zlé už je za nami a dúfame, že od septembra budeme môcť opäť vyučovať bez výrazných obmedzení.

V školskom roku 2020/2021 sa chystáme opäť otvárať -

- hudobný odbor / hra na klavíri, keyborde, hra na husle, hra na flaute, hra na akordeón, hra na gitaru, hra na heligónku a spev/
- Výtvarný odbor
- Tanečný odbor- ľudový tanec
- Multimediálny odbor/tvorba a úprava videí, fotografií, grafika.../, na tento odbor sa môžu prihlásiť žiaci od 5. triedy ZŠ.

Školné sa nemení, pre nových žiakov a individuálne vyučovanie: 35euro/ na polrok, kolektívne vyučovanie: 25euro/ na polrok. Pokračujúci žiaci budú mať znížené školné na základe neodúčnených mesiacov počas vzniknutej epidemiologickej situácie.

Prosíme žiakov, ktorí sú už žiakmi našej školy, aby potvrdili u svojich pedagógov nástup do ďalšieho ročníka.

Noví záujemcovia budú mať možnosť zapísať sa buď elektronicky/stiahnutím a zaslaním prihlášky na stránke našej školy www.szus-skalite.sk/, osobne – telefonicky po dohode s riaditeľom školy, našimi pedagógmi alebo najneskôr do 10.septembra v priestoroch ZŠ Skalité ústredie a ZŠ Skalité Kudlov, kde bude prebiehať zápis.

Kolektív SZUŠ

Oznamy SZUŠ Skalité - Kudlov na školský rok 2020/2021:

ŠKOLNÉ – Z dôvodu prerušeného vyučovania bude školné na nastávajúci šk.rok upravené-znížené nasledovne:

1. POLROK

hudobný odbor	14 euro
výtvarný/tanečný /multimediálny odbor	10 euro

2.POLROK

hudobný odbor	35 euro
výtvarný/tanečný/multimediálny odbor	25 euro

Upravené školné platí pre žiakov pokračujúcich v štúdiu v SZUŠ, žiaci ktorí nebudú pokračovať môžu požiadať vedenie školy o vrátenie časti školného (potrebné predložiť doklad o zaplatení školného za 2.polrok). Rodičia, ktorí prišli o zamestnanie môžu požiadať vedenie školy o odpustenie školného (potrebné je doklad z úradu práce).

Noví žiaci platia školné v oboch polrokoch v plnej výške!

ODBORY – A tento školský rok budeme pokračovať v odboroch ktoré sú zabehnuté z minulosti:

- **Hudobný odbor** – spev, hra na klavíri, keyborde, akordeón, heligónke, gitare, husliach, flaute, bicích nástrojoch
- Výtvarný odbor
- Tanečný odbor
- Literárno-dramatický odbor
- Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby – deti od 5. ročníka ZŠ

Podrobne o odbore nájdete na stránkach:

www.szusskalite.sk/odbor-audiovizualnej-a-multimedialnej-tvorby/

PRIHLÁŠKY – Na web stránke www.szus-skalite.sk/tlaciva

V deň zahájenia školského roka 2020/2021 bude k dispozícii pedagóg SZUŠ

Pošleme na základe dopytu na mailovej stránke: szus.skalite@gmail.com

Pošleme po poslaní sms na mobilne čísla 0948 398 211

HYGIENA – Na základe pokynov Ministerstva školstva, hygienických nariadení SZUŠ zabezpečuje všetky ochranné prostriedky pre učiteľov SZUŠ ako aj dodržiavanie hygienických opatrení k ochrane zdravia detí v čase vyučovania v SZUŠ Skalité.

ZÁVER – COVID-19 zmenil mnoho v spôsoboch a zvykoch nášho života. Zmenil aj spôsoby a metódy vyučovania.

Nezmenil však naše odhodlanie odovzdávať vedomosti v oblasti umeleckého vzdelávania a nezmenil radosť s prácou s Vašími deťmi.

Vedenie SZUŠ Skalité – Kudlov

Klub biatlonu ŠKP Skalité

Po dlhšej dobe sa vám opäť hlásime. Niežby sme nič nerobili, stále sme aktívni. Po generačnej výmene pretekárov sa stabilizoval súčasný tím, ktorý je tvorený 6 členmi dorast – dospelí a 8 žiakmi. V dňoch 13.-16. 8. 2020 sme sa zúčastnili sústredenia v Osrblí, kde sme našli výborné podmienky, či už na streľbu alebo na kolieskové lyže.

Vrámcí sústredenia sme sa zúčastnili I.kola Slovenského pohára v letnom biatlone, konaného práve v Osrblí. Pre mnohých to boli vôbec prvé preteky v biatlone. Prijemne prekvapil v žiakoch „B“ Šimon Krištofík, keď v sobotu obsadil 9. miesto a v nedeľu 11. miesto z celkového počtu 25 pretekárov. Kamil Kotuľa v tej istej kategórii obsadil dvakrát 16. miesto. V žiakoch „C“ nás reprezentoval Matej Gonščák dobrým umiestnením v sobotu na 9. mieste a v nedeľu na 10. mieste. V žiačkach „C“ sa Lucia Vorková v rýchlostných pretekoch umiestnila na peknom 11. mieste. V nedeľu mala Lucia výborne rozbehnutý pretek, avšak pre zlú manipuláciu so zbraňou bola diskvalifikovaná.

V dorastencoch Pavol Baroňák skončil na 12. mieste. Dorastenky Miroslava Mikulová sa umiestnila v rýchlostných pretekoch na 10. mieste a v hromadnom štarte taktiež na 10. mieste. Katarína Čanecká si dobehla v rýchlostných pretekoch pre 11. miesto a v hromadnom štarte pre 12. miesto.

V mužoch „A“ Peter Ivanek sa umiestnil v rýchlostných pretekoch na 7. mieste a v hromadnom štarte skončil na 8. mieste. V mužoch „C“ sme mali pódiové umiestnenie, kde Ivan Čanecký v rýchlostných pretekoch obsadil 4. miesto a v nedeľu v hromadnom štarte obsadil skvelé 3. miesto.

Slovenský pohár pokračuje v letnom biatlone svojím II. kolom vo Vyhniach.

Hokejbalový turnaj o pohár starostu obce Skalité

Víťazom XIV. ročníka hokejbalového turnaja o Putovný pohár starostu obce Skalité sa stalo HBK ČADCA.

2. miesto: HBC SKALITÉ
3. miesto: HBK MEDOKÝŠ MARTIN
4. miesto: HBK ČIERNE
5. miesto: HBC 04 LEGENDS SKA

Gratulujeme víťazom!

Nášmu HBC Skalité gratulujeme k peknému druhému miestu. Rozhodol posledný zápas a opäť to bol boj do poslednej sekundy, no tentoraz so šťastným koncom pre HBK Čadca.

Lesnícke okienko: Vážení občania, majitelia lesných pozemkov

Výbor ZIVL Skalité č. 606 Vám oznamuje, že Valné zhromaždenie, ktoré sa uskutočnilo 30. 8. 2020 prijala tieto Uznesenia:

SCHVAĽUJE:

a) voľbu predsedu **ZIVL Skalité č. 606, Alojza Ramšáka, bytom Skalité č. 1222 ako obhospodarovateľa lesa od 01. 09. 2020 na 4-ročné funkčné obdobie.**

b) voľbu výboru v zložení:

Cerchlan Jozef, Skalité č. 194; Ivanek Pavol, Skalité č. 1138; Straka Jozef, Skalité č. 1152; Laš Miroslav, Skalité č. 623; Kopera Peter, Skalité č. 936; Oravec Pavol, Čierne č. 131; Kožák Ján, Skalité č. 1238; Martiniak Miroslav, Skalité č. 743; Mikula Róbert, Skalité č. 1361

c) voľbu revíznej komisie:

Štašová Mária, Skalité č. 154; Ramšáková Margita, Skalité č. 1096; Petrák Alojz, Skalité č. 1203

Ďalej schválilo tieto opatrenia:

- sankcie za zlé hospodárenie v lesných porastoch zodpovedajú vlastníci podľa výmery ich vlastníctva, nie výbor a predsedu ZIVL • ťažbu za starších a nevládných vlastníkov zabezpečí združenie a po odpočítaní nákladov vypláti zvyšnú čiastku vlastníkom
- po upozornení zo strany OĽH a združenia na kalamitu a následnom neuposlúchnutí výzvy, výbor za-

bezpečí nútenú ťažbu • do budúceho Valného zhromaždenia treba pripraviť a predložiť návrh na spôsob realizácie opravy poškodených ciest • spolupracovať s príslušnými kompetentnými orgánmi pri vypracovaní zmluvy týkajúcej sa neznámych vlastníkov • štvrťky, ktoré nesúhlasia so stanovami a spôsobom hospodárenia združenia, môžu písomne požiadať o odčlenenie do 60 dní od konania Valného zhromaždenia a žiadosť doručiť predsedovi združenia. Následne ich žiadosti budú informatívne zaslané na Okresný úrad v Čadci, pozemkový a lesný odbor • vo štvrťkách, kde chýbajú vedúci, treba zvoliť nových do konca roka 2020. V prípade ich nezvolenia, prevezme zodpovednosť za danú štvrťku výbor ZIVL.

Predsedovi ZIVL ukladá:

dôsledne dodržiavať vnútorný poriadok, stanovy ZIVL, zákony, vyhlášky a súvisiace predpisy o hospodárení v lese.

Vedúcim štvrťiek:

- upovedomiť vlastníkov vo štvrťke o vyznačenej ťažbe dreva, viesť evidenciu o ťažbe vo štvrťke • pri predaji drevnej hmoty predkladať združeniu rozpis podľa vlastníkov, podielov, množstva v m³, výške príjmu s podpisom, o prevzatí. Za neznámych vlastníkov predložiť menný zoznam združeniu s odovzda-

ním finančných prostriedkov • ťažbu vykonávať len na základe súhlasu na ťažbu, vydaného odborným lesným hospodárom. K odvozu dreva prizývať pracovníkov určených na odber a ciachovanie.

Opätovne chceme pripomenúť postup pri ťažbách drevnej hmoty: Vlastník príde požiadať o povolenie na ťažbu. Po súhlase vedúceho štvrťky mu odborný lesný hospodár vyznačí drevnú hmotu a vystaví súhlas na ťažbu. Po ťažbe vlastník zavolá povereného pracovníka na ciachovanie vyťaženého dreva, ten vystaví preukaz o pôvode dreva, kde je uvedené aj číslo porastu. A následne potom môže byť drevo odvezené z lesa. Za vyťaženie drevnú hmotu treba podľa vystaveného preukazu o pôvode dreva zaplatiť poplatok ZIVL Skalité. Zároveň žiadame, aby majitelia lesných pozemkov dodržiavali stanovy združenia a nevykonávali svojvoľne ťažby bez požiadania o výrub a vystaveného súhlasu odborného lesného hospodára. Upozorňujeme, že žiadatelia musia byť v katastri vedení. Pri nedodržaní tohto postupu, môže dôjsť k sankciám zo strany orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

Ďakujeme za pochopenie a rešpektovanie uvedených pravidiel.

V Skalitom, 31. 8. 2020, Predseda a výbor ZIVL

Spravodaj obce Skalité. Číslo 2/2020. 15. ročník. ISSN 2454-079X. EV 5448/16. Vychádza 4-krát ročne. Náklad: 1500 ks. Vydavateľ: Obec Skalité, 023 14 Skalité č. 598, IČO: 00 314 285. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy dodaných príspevkov. **Námety a postrehy občanov redakcia uvíta na prednosta@skalite.sk, 0905/974 959.** Fotografie: Dominika Petraková, Michaela Korbášová, archív obce. Grafické spracovanie: Mária Ščuryová – MAGMA, Čadca